

Årsredovisning 2007

Innehåll

Året som gått 2007.....	3
Organisationsschema	4
Förvaltningsberättelse.....	5
Personalekonomisk redovisning	11
Kommunfullmäktige.....	14
Revision.....	15
Kommunstyrelsen	17
Kommunstyrelsens kontor.....	19
Socialnämnden	26
Barn- och utbildningsnämnden.....	31
Tekniska nämnden	36
Byggnadsnämnden.....	42
Miljönämnden	44
Resultaträkning	47
Kassafödesanalys.....	48
Balansräkning	49
Nothänvisningar	50
Driftredovisning	52
Investeringsredovisning 2007	53
Fem år i sammandrag.....	54
Sammanställd redovisning.....	55
Koncernens resultaträkning	56
Koncernens kassafödesanalys	57
Koncernens balansräkning	58
Nothänvisningar	59
Redovisningsprinciper.....	60
Ord- och begreppsförklaringar.....	62
Revisionsberättelse.....	64

Året som gått 2007

År 2007 innehåller både sorger och glädjeämnen. Vi tar väl sorgerna först.

2007 klarar vi inte ett positivt resultat i Älvdalens kommun. Underskottet är stort. Det beror på flera saker. Vi har blivit färre. När vi gjorde budgeten såg befolkningsutvecklingen bra ut. Vi trodde vi skulle få mer skatteintäkter än vad vi i slutändan fick. Bland våra verksamheter har vi fortfarande problem med höga kostnader för lokaler och fastigheter. Det ger stora underskott. Räntorna har höjts under året. Det har givit underskott. Över huvud taget kan man säga att de säkerhetsmarginaler vi har haft i budgeten tidigare år inte höll 2007.

Idén i budget 2007 var att börja en långsiktig satsning för ekonomisk balans genom att krympa våra lokaler och att göra satsningar som skapar arbetstillfällen. Det långsiktiga perspektivet är nödvändigt. Det ska vi hålla fast vid. Men tyvärr ger det inte snabba ekonomiska resultat. Det gör att vi samtidigt som vi satsar långsiktigt måste granska hela vår ekonomi med inriktning på snabba effekter.

Glädjeämnen 2007 är många. Arbetet med planering för en ny skola i Älvdalen är i full gång. Inriktningen är en öppen byggnad för kultur, folkbildning och skola. Förutom att den nya skolan kommer att bli effektiv för de verksamheter som kommer att finnas där, innebär den också en kostnadseffektivisering. Vi kan ta bort byggnader och vi får ner driftkostnaderna betydligt.

Den tredje och sista etappen av den omfattande upprustningen av Tallbacken inleddes under hösten. I den etappen ingår också ett tillagningskök.

Älvdalens kommun behåller sin ställning som en bland de friskaste i landet.

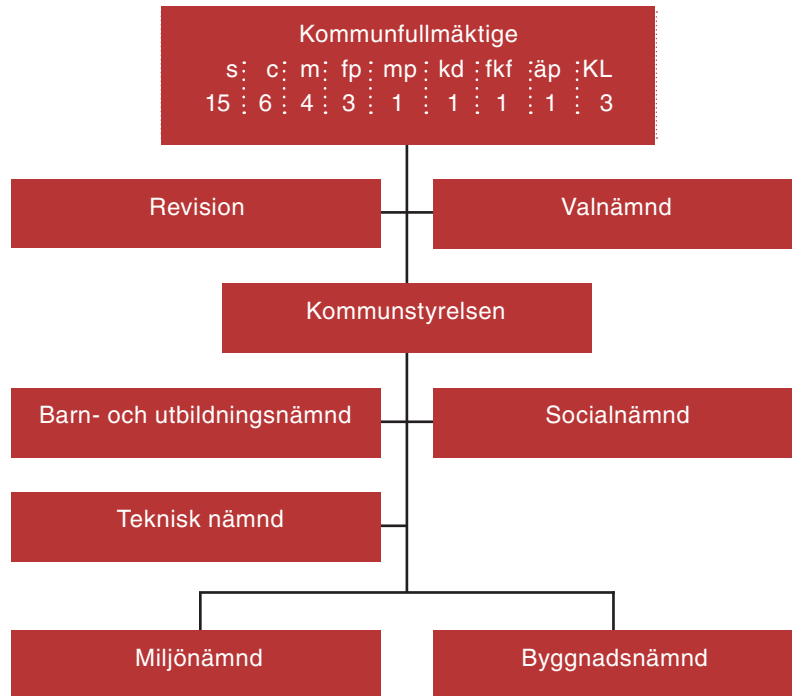
Under 2007 samlades företag i en gemensam förening som skall främja turismnäringen i kommunen. Kommunen samarbetar med föreningen, som bland annat driver turistbyråer. Det känns som vi äntligen har fått en organisation som verkligen främjar den viktiga basnäringen turism!

Älvdalens kommun har goda förutsättningar för en positiv utveckling. Men det går inte av sig själv! Vi måste alla – förtroendemän, anställda, företagare, ja alla som bor och verkar i kommunen och som har sitt hjärta här – dra vårt strå till den gemensamma stacken. Det är först när vi alla tar fram det "lilla extra" för vår gemensamma framtid som vi kan vända på de negativa trenderna och leva efter vår stolta devis – Älvdalen – en bra bit av Dalarna!

Myr Herbert Halvarsson
Kommunalråd

Organisationsschema

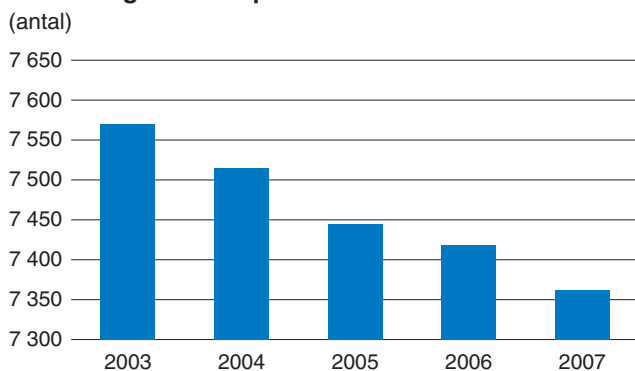
Förvaltningsberättelse

Utvecklingen i Älvdalen

De ekonomiska förutsättningarna för kommunen är starkt kopplade till befolkningsutvecklingen.

Under året minskade folkmängden i Älvdalens kommun med 57 personer och uppgår 31 december 2007 till 7 362 invånare (7 419 st 2006). Minskningen utgörs av ett födelseunderskott på 43 och ett flyttningsunderskott på 14 personer.

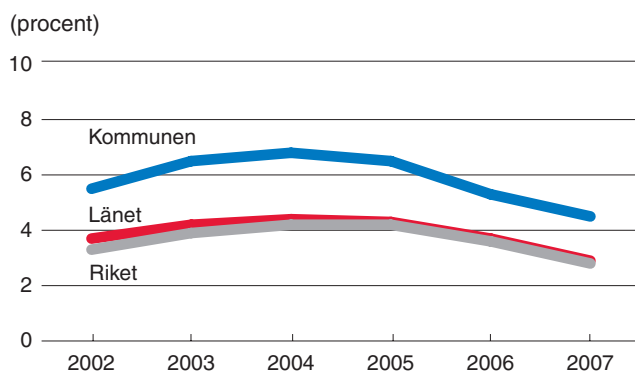
Befolkning 31/12 respektive år i Älvdalen

Under de senaste fem åren har befolkningen minskat med 254 personer (3,3 procent). Det innebär tio miljoner kronor i minskade intäkter.

Största minskningen var 2005 med 70 personer och minsta var 2006 med 26 personer.

Arbetslöshet

Årsmedeltalen för arbetslösheten i kommunen, länet och riket framgår av ovanstående diagram. Under perioden var arbetslösheten i Älvdalen högst

under 2004, då den var 6,8 procent. 2007 hade den minskat till 4,5 procent. Jämfört med 2006 har arbetslösheten sjunkit med 0,7 procent. Fortfarande är den hög jämfört med länet och riket.

I SKL:s Ekonomirapporten, publicerad i november 2007, beskrivs den ekonomiska utvecklingen för kommunerna på bland annat följande sätt:

Kommunernas ekonomiska resultat ser i år ut att vara i linje med god ekonomisk hushållning. Om de generella statsbidragen räknas upp med skatteunderlagets utveckling finns det goda förutsättningar att uppnå goda finanser ända till 2011. Det förutsätter även att verksamhetsvolymen inte växer med mer än knappt 1 procent per år. Trots en förhållandevis måttlig total behovsökning står många kommuner inför krav på omprioriteringar inom och mellan verksamheterna.

Ett exempel är att antalet elever i grundskolan minskar samtidigt som antalet gymnasieelever ökar. På samma gång växer andelen elever i fristående skolor snabbt. Det innebär sämre förutsättningar att effektivt planera skolverksamheten. För de kommuner som väljer att införa det vårdnadsbidrag som regeringen aviserat kommer detta att innebära kostnadsökningar som kräver ytterligare verksamhetsanpassningar. De gynnsamma förutsättningarna för kommunerna är övergående. Efter 2009 begränsas utrymmet för kommunala kostnadsökningar på grund av att antalet arbetade timmar i ekonomin förväntas minska på sikt.

Det grundläggande problemet för Älvdalen är att intäkterna minskar till följd av befolkningsminskningen, samtidigt som kraven på verksamheterna inte minskar utan snarare ökar. Kommunens struktur med tre tätorter gör att kostnaderna för den kommunala servicen blir höga. Arbetet måste därför även i fortsättningen inriktas på att effektivisera verksamheterna och minska kostnaderna. För att klara detta måste även uppsatta mål omprövas och andra prioriteringar göras.

Koncernen

I kommunkoncernen ingår, utöver kommunen själv, bostadsstiftelserna Elfwedahls och Särna-Idre Hyresbostäder.

Koncernens årsresultat uppgår till -10,5 mkr, där kommunen svarar för -9,1 mkr. Resultatet för Stiftelsen Särna-Idre Hyresbostäder är -1,6 mkr, för Stiftelsen Elfwedahls Hyresbostäder +0,2 mkr.

Ekonomisk översikt

Finansiella mål

Mål	Måluppfyllelse
Kommunens resultat skall i fortsättningen lägst vara sådant att det egna kapitalet värdesäkras.	Ej uppfyllt.
I budgeten skall varje år särskilt avsättas medel för att minska de framtida pensionskostnaderna.	Ej uppfyllt. Det negativa resultatet medger inte planerad åtgärd.
Kommunens låneskuld skall långsiktigt minskas. Det innebär att den kortsiktigt kan öka till följd av planerade strategiska investeringar.	Låneskulden har ökat till följd av pågående om- och tillbyggnad av Tallbackens äldreboende.

Årets resultat

Årets resultat är negativt, -9,1 mkr, varav 5,3 mkr är en realisationsförlust vid försäljningen av en fastighet. Det budgeterade resultatet var +2,7 mkr och avvikelserna mot det är -11,8 mkr. Jämfört med året innan är den stora skillnaden att finansförvaltningen redovisar ett underskott. Det finns därmed inget överskott som kan täcka nämndernas samlade underskott, vilket varit fallet de senaste åren. Finansförvaltningens avvikelse mot budget är -0,7 mkr att jämföra med +8,8 mkr 2006. Det är främst skatteintäkterna som utgör denna skillnad, +3,7 mkr 2006 jämfört med -2,5 mkr 2007. En förklaring är att prognoserna för skatteintäkterna försämrades kraftigt under senare delen av 2007 års budgetprocess.

Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen (361,6 mkr) ökar med 19,7 mkr jämfört med 2006, medan skatter och bidrag endast ökar med 6,8 mkr (359,4 mkr). Avskrivningarna är 3,9 mkr högre än budget, och 1,9 mkr högre än 2006. Finansnettot på 6,8 mkr (huvudsakligen kost-

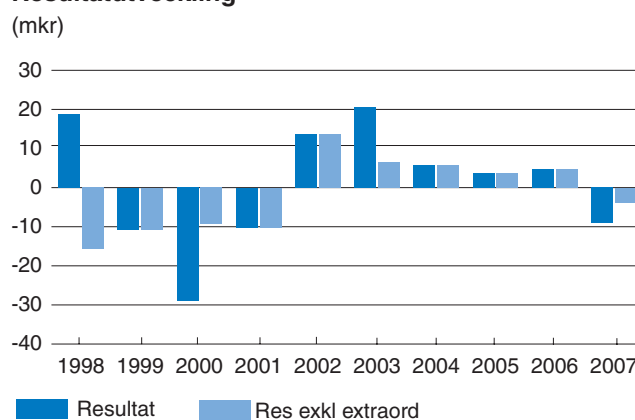
nadsräntor) är 1 mkr högre än 2006 och 0,8 mkr sämre än budget.

Det negativa resultatet medför att någon partiell inlösen av pensioner inte genomförs 2007. Målet kvarstår dock att varje år göra insatser för att successivt minska framtida kostnader för pensionsåtagandet.

Det kan konstateras att, trots de tidigare fem goda åren med överskott, har nämnderna redovisat ett underskott alla år utom 2002. Det är kostnaderna för lokaler som är huvudproblemet. Planeringen inriktas därför på att minska lokalytorna och därmed kostnaderna.

Det viktiga är att kommunens kostnader i fortsättningen kan anpassas till de ekonomiska ramarna.

Resultatutveckling

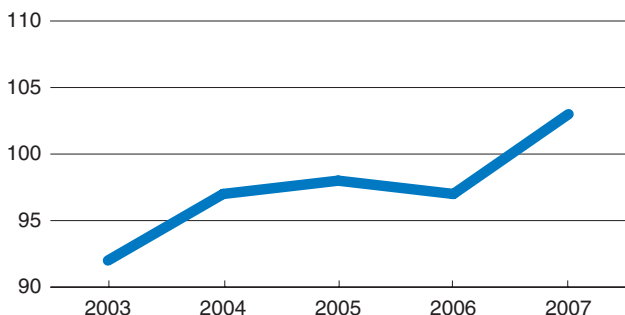

Årets underskott innebär att det egna kapitalet minskar med 9,1 mkr. Det innebär att målet om att det egna kapitalet ska värdesäkras inte uppfylls och att det egna kapitalet ska återställas senast 2010.

Ovanstående bild visar resultatet inklusive och exklusive extraordinära och jämförelsestörande poster. Om man bortser från perioden 2002–2006 måste man gå tillbaka till 1994 för att hitta ett år då kommunen hade balans i ekonomin.

De senaste årens överskott har varit viktiga steg, och absolut nödvändiga sådana, för att skapa förutsättningar för en god utveckling i kommunen. För att lyckas med det måste arbetet i fortsättningen inriktas på att skapa budgetdisciplin. Verksamheterna måste med marginal anpassas till det ekonomiska utrymmet så att viss beredskap finns för oförutsedda händelser. Detta är absolut nödvändigt, dels med tanke på befolkningsutvecklingen, dels för att skapa utrymme för nödvändiga investeringar och andra satsningar.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och bidrag (procent)

Ett viktigt ekonomiskt mått är nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. År 2007 överstiger nettokostnaderna skatter och bidrag. Andelen är 103 procent inklusive, och 101 procent exklusive, jämförelsestörande poster. Åren 2003–2005 var kommunfullmäktiges mål att nettokostnadernas andel högst skulle vara 95 procent av skatteintäkterna. Det nåddes 2002 (93 %) och 2003 (92 %). Om bidraget från kommundelagationen 2003 räknas bort var dock andelen 98 procent. För 2006 var andelen 97 procent. Målet var främst satt för att skapa rejäla överskott och därmed utrymme för investeringar i äldreboenden och skolor. Från och med 2006 gäller de nya finansiella mål som redovisas ovan.

Driftbudgetens utfall

Driftkostnaderna exklusive kapitalkostnader och övriga interna poster, 436,3 mkr, har ökat med 15,2 mkr jämfört med året innan (421,1 mkr). Det är en mindre ökning än 2006 och i paritet med åren 2004–2005.

	2007	2006	2005	2004	2003
Driftkostnader	436,3	421,1	402	387,1	372,4
Ökning, mkr	15,2	19,1	14,9	14,7	23,1
Ökning, %	4	5	4	4	7
Kapitalkostnader	39,8	39,9	35,1	33,6	53,1
Övriga interna poster	21,8	19,8	11,7	14,3	13,1
Totalt	497,9	480,8	448,8	435	438,6

Som framgår ovan är kapitalkostnaderna betydligt högre fram till och med 2003 än vad de är åren därefter. Det beror på att kommunen har bytt metod att beräkna dessa kostnader. Driftkostnadsutvecklingen redovisas därför exklusive kapitalkostnader och övriga interna kostnader.

En stor del av årets ökning gäller lönekostnaderna, totalt 10 mkr. Av dessa är 5,7 mkr löne-

ökningar och resten är projektanställningar och plusjobb som finansieras av bidrag. Totalt är budgetavvikelsen för personalkostnader –1,9 mkr.

Den sammantagna budgetavvikelsen för nämnderna är –11 mkr, inklusive realisationsförlusten på 5,3 mkr under tekniska nämnden vid försäljningen av en fastighet. Bortsett från denna förlust är underskottet 5,7 mkr. Enligt nedanstående tabell är det tekniska nämnden som står för underskottet. Utöver realisationsförlusten beror 4,7 mkr på lokalkostnaderna och 1,3 på den affärsdrivande verksamheten (renhållning, vatten och avlopp). Övriga nämnder redovisar sammantaget en budgetavvikelse på endast –0,3 mkr. I kommunstyrelsens positiva utfall ingår inte utnyttjad pott för löneökningar med 1,2 mkr.

Budgetavvikelser 2005–07

(tkr)	2007	2006	2005
Kommunfullmäktige	–311	32	47
Kommunstyrelsen	110	2 247	3764
Socialnämnden	255	–1 509	1 620
Barn- och utbildningsnämnden	–173	4 241	–3 988
Tekniska nämnden	–10 787	–8 897	–4 284
Byggnadsnämnden	–301	–78	332
Miljönämnden	170	–412	316
Summa	–11 037	–4 376	–2193

Uppföljningsrapporterna under året har pekat på ett totalt underskott med 2–4 mkr för verksamheterna.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen kräver god ekonomisk hushållning. Grundtanken bakom kravet är att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd, och inte förbruka vad tidigare generationer har tjänat ihop. Begreppet innebär därför ett krav på positiva resultat över tiden. Det är nödvändigt för att finansiera investeringar och pensionsrättigheter intjänade före 1998, vilka redovisas som ansvarsförbindelse. Dessutom behövs en buffert för att möta oväntade händelser.

Balanskravet

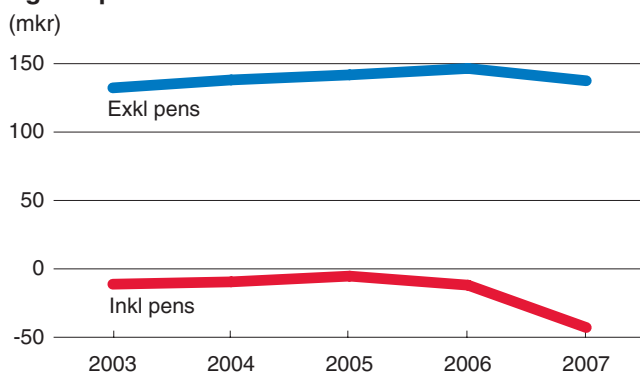
Innebörden av begreppet balanskrav är att ett underskott måste återställas. Under perioden 2000–2004 skulle underskottet täckas senast inom två år, men från och med 2005 ska det täckas senast efter det tredje året. Nedanstående tabell visar hur underskotten har återställts från och med 2000 då balanskravet infördes.

Balanskravsutredning

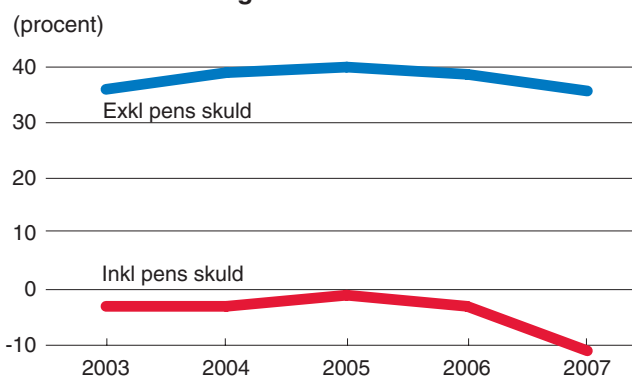
År (tkr)	Resultat	Avgår särskilda skäl återställa	Resultat att
2000	-29 005	17 905	-11 100
2001	-10 458		-10 458
2002	13 834		13 834
Återställning 2000			11 100
2003	20 555		20 555
Återställning 2001			10 458
2004	5 835		5 835
2005	3 728		3 728
2006	4 733	3 600	8 333
2007	-9 090	5 342	-3 748
Ack resultat perioden	132	26 847	26 979

Enligt tabellen har underskottet 2000 (-11,1 mkr) återställts genom överskottet 2002 (+13,8 mkr) och underskottet 2001 (-10,5 mkr) med överskottet 2003 (+20,6 mkr). Årets underskott efter avdrag för jämförelsestörande post (-3,8 mkr) ska återställas senast 2010. Realisationsförlusten (jämförelsestörande post 5,3 mkr) för såld fastighet undantas från återställning eftersom försäljningen är en åtgärd som i hög grad minskar kommunens kostnader i framtiden och därmed är förenligt med god hushållning. Täckning av underskottet kommer därför att planeras in i budget- och verksamhetsplan för 2009–2010.

Balanskravet har hittills uppfyllts.

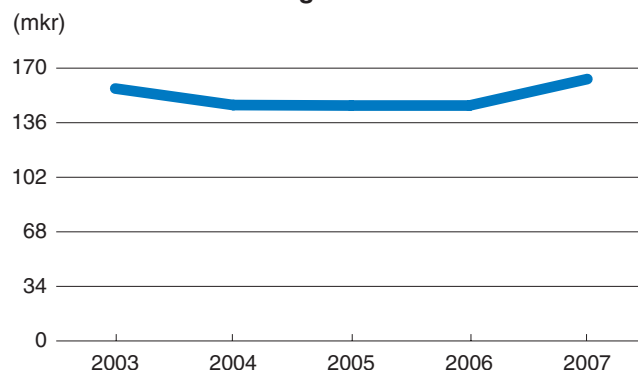
Eget kapital

1998 ändrades redovisningen av pensionsskulden. Intjänad pension till och med 1997 redovisas från och med 1998 som en ansvarsförbindelse. Ovanstående diagram redovisar därför även det egna kapitalet inklusive pensionsskulden. Med hela pensionsskulden inräknad är det egna kapitalet negativt, -43 mkr 2007.

Soliditetsutveckling 2003-2007

Soliditeten mäts genom att relatera det egna kapitalet till de totala tillgångarna. Soliditeten visar i vilken grad tillgångarna har anskaffats med egna medel, och den är därmed ett mått på den finansiella styrkan.

Genom att årets underskott (-9,1 mkr) minskar det egna kapitalet samtidigt som tillgångarna ökar med 7 mkr, så försämras soliditeten, från 39 procent året innan till 36 procent; genomsnittet i länet är 44 procent. Det gäller när soliditetsmåttan redovisas enligt balansräkningen, d v s exklusive pensionsskulden. Räknas pensionsskulden in blir det egna kapitalet negativt och därmed även soliditeten för Älvdalens del.

Låneskuldens utveckling 2003-2007

Kommunens långfristiga låneskuld 31 december är 163,2 mkr, eller 22 165 kronor per invånare, vilket är ett mycket högt belopp; genomsnittet i länet är 13 700 kronor per invånare.

Räntekostnaderna är 6,8 mkr jämfört med 5,0 mkr 2006. Ränteläget har de senaste åren varit lågt men tenderar nu att öka samtidigt som kommunen ökat låneskulden för att finansiera den pågående om- och tillbyggnaden av Tallbackens äldreboende. En allt större del av det ekonomiska utrymmet kommer därmed att upptas av räntekostnader, vilket därmed i motsvarande grad minskar utrymmet för verksamheter. Kortsiktigt är det nödvändigt att öka låneskulden i samband med pågå-

ende och planerade investeringar i äldreboenden och skolor. Långsiktigt är dock målet att minska skulden, och därför är det nödvändigt att skapa ett utökad utrymme för investeringar genom positiva resultat.

Likviditet

Med likviditet menas betalningsförmåga på kort sikt. För att säkerställa betalningsförmågan har kommunen en kredit på 30 mkr på kommunens koncernkonto. De likvida medlen minskar med 3,8 mkr mot året innan. Årets negativa resultat, tillsammans med pågående investeringar, är det som främst belastar likviditeten. Den påverkas dock positivt genom nya lån och försäljning av fastigheter.

Se kassaflödesanalys sid 48.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden 31 december är 55,7 mkr (2006 57,9 mkr), varav 46,8 mkr avser lån till de kommunala bostadsföretagen, 3,6 mkr till Idrefjälls golfbana, 3,2 mkr till Dalatrafik, samt 0,2 mkr till Älvdalens Ridklubb. Vidare ingår borgensåtaganden och ansvar för förluster på 1,9 mkr gentemot egnahem och småhus med bostadsrätt.

Investeringar

Årets investeringar uppgår netto till 34,6 mkr (53,6 mkr 2006). Investeringsbudgeten är 42 mkr. Budgetavvikelsen är därmed 7,4 mkr. Avvikelsen beror främst på försäljningen av en fastighet som inte varit budgeterad. För att klara investeringarna har nya lån tagits på 17 mkr. Under kommande år måste dock kommunen ta ytterligare lån för att klara likviditeten. För att minska lånebehovet på kort sikt, och för att på längre sikt minska låneskulden, har skatten höjts från 2008. Den viktigaste förutsättningen för att denna plan ska hålla är att verksamheterna i fortsättningen bedrivs inom budgetramen. Den planerade investeringen i en ny skola kan endast genomföras med en kontrollerad ekonomi där planerade överskott uppnås.

Pensioner

Pensionsförpliktelser och pensionsmedel

(mkr)	2007	2006	2005
Pensioner som redovisas som kortfristig skuld	7,9	9,5	8,4
Avsättning till pensioner, inkl garantipension	5,4	4,5	4,9
Pensioner redovisat som ansvarsförbindelse	145,2	127,5	118,4
Total pensionsskuld	158,5	141,5	131,7
Särskild löneskatt	38,5	34,3	32,0
Pensionsskuld inkl löneskatt	197,0	175,8	163,7

Kommunens totala pensionsskuld uppgår under året till 197 mkr inklusive löneskatt.

Den del av pensionsskulden som redovisas som ansvarsförbindelse är vid årsskiftet 145,2 mkr exklusive löneskatt. Av ökningen, jämfört med 2006 (17,7 mkr), beror 17,5 mkr på att en ny modell för pensionsskultsberäkningar har tagits fram, och som SKL och RKR rekommenderar kommunerna att använda. Översynen av modellen är bland annat föranledd av det nya pensionsavtalet (KAP-KL) samt av behovet att uppdatera vissa försäkringstekniska grunder såsom diskonteringsränta och livslängder.

De senaste två åren har kommunen kunnat göra en så kallad partiell inlösen av en del av pensionsskulden. Årets negativa utfall medger inte det, men målet kvarstår att göra det i fortsättningen. Kostnaderna för pensionsåtagandet kommer att öka de närmaste åren, vilket minskar utrymmet för verksamheterna. Det är därför viktigt att åstadkomma positiva resultat så att de framtida pensionskostnaderna kan begränsas.

Köp av externa tjänster

All kommunal verksamhet bedrivs inte i kommunal regi. Nedan redovisas omfattningen av kommunal verksamhet utförd av andra huvudmän.

Köp av externa tjänster

(tkr)	2007	2006	2005	2004
Köp från andra kommuner	23 623	26 682	28 740	26 409
Köp från landsting	5 293	4 397	4 635	5 983
Köp från staten	153	195		
Köp från föreningar/ stiftelse	1 943	2 245	1 390	2 882
Köp från företag	20 576	19 613	17 304	16 951
Köp från enskilda	2 037	2 474	2 126	2 810
Summa	53 625	55 606	54 195	55 035

ÄLVDALENS KOMMUNÖVERGRIPANDE MÅL- OCH HÅLLBARHETSASPEKT

Ekologisk	Ekonomisk	Social	Kulturell
Ekologisk mångfald	Älvdalen - en turistkommun	Höga frisktal	Beredskap för mångkulturella yttringar
Starka företag som tar ekologisk hänsyn	God ekonomisk hushållning	Stor andel nöjd befolkning	Rikt kultur- och fritidsliv
Energiförsörjning med förnybara bränslen	Ökad sysselsättning	God tillgång till bra bostäder	Öppenhet mot gäster och inflyttare
Planer för skydd och användning av natur för upplevelser och kunskap	Starkt näringsliv	Höjd utbildningsnivå	Värna om minoritetsspråken samiska och älvdalskan
	Positiv befolkningsutveckling till antal och åldersstruktur	Tillgång på kvalificerad arbetskraft	Tradition och förnyelse i kulturyttringar
		Hela kommunen med tre tydliga tätorter	
		Trygghet	
Regionalt samarbete			

Det kan konstateras att de övergripande målen inte direkt kan mätas och bockas av såsom uppnådda. De övergripande målen pekar ut en önskvärd riktning, och är därmed en ledstjärna för nämndernas konkreta mål. Vad som kan konstateras är att årets resultat inte uppfyller begreppet God ekonomisk hushållning, men arbetslösheten fortsätter att sjunka och Älvdalen är den näst friskaste kommunen i landet enligt SKL:s statistik för november 2007. Vidare kan konstateras att samarbetet med grannkommunerna utvecklas. Ett exempel är IT-projektet där Mora, Orsa och Älvdalen är sammankopplade i ett gemensamt nät, och där beslut kommer att tas under 2008 om hur det fortsatta samarbetet ska organiseras. Ett annat exempel är ett arbete som påbörjats i syfte att undersöka inom vilka andra områden vi har störst nytta av samverkan. Företag inom turistnäringen har bildat en ekonomisk förening och kommer genom ett avtal med kommunen att driva turistbyråer; därmed finns en organiserad samverkan mellan kommunen och den viktiga basnäringen turism.

Framtiden

Älvdalens kommun redovisar en befolkningsminskning och ett negativt ekonomiskt resultat. Det är allvarligt!

I Dalarna har folkmängden minskat med totalt 93 personer. Utan en omfattande invandring från utlandet hade minskningen varit närmare 1 400 personer.

Älvdalens kommun har den näst högsta befolkningsminskningen, 57 personer, i landet. Födelse-talen är bland de lägsta och dödstaten bland de

högsta; födelseunderskottet uppgår till 43 personer. Samtidigt har kommunen ett underskott i flyttningsnettot på 15 personer i och med en relativt liten invandring från utlandet. De kommuner där befolkningen ökar har betydligt fler såväl inflyttare som utflyttare än de flesta kommuner med befolkningsminskning.

Hur ska vi reagera på varningssignalerna? **För det första måste kommunen ha ekonomisk balans.** Budgetramar måste hållas genom att verksamheterna anpassas till ekonomin. I det ligger också att beslutade budgetar ska vara möjliga att hålla. Det är naturligt att verksamhetsföreträdare, både i nämnderna och förvaltningarna, framhåller behoven inom sina verksamheter. Men i den ekonomiska situation som kommunen befinner sig i, måste varje företrädare använda sina kunskaper om verksamheterna för att hitta rationaliseringsmöjligheter i stället för kostnadskrävande utvecklingsmöjligheter.

Den skattehöjning som gjorts 2008 ska finansiera ett nytt kulturhus och en ny skola i Älvdalens kyrkby. Hela skattehöjningen måste ge ett överskott som kan användas för investeringen. Underskott i verksamheterna äventyrar möjligheterna att göra investeringar som är nödvändiga, för att kunna sänka driftkostnaderna.

För det andra måste vi få en positiv befolkningsutveckling. Om befolkningen fortsätter att minska äventyras möjligheterna att upprätthålla service i hela kommunen. Det gäller både offentlig och kommersiell service. Vi behöver fler jobb och snabbare rulljans på bostadsmarknaden.

Personalekonomisk redovisning

Personalberättelse

Arbetet med att öka hälsan och minska ohälsan bland kommunens anställda har bedrivits aktivt. I samarbete med företagshälsovården ska fokus ändras från rehabilitering till förebyggande hälsoarbete. Arbetet med att ta fram en strategi pågår. Under våren 2007 har personalutvecklare och folkhälsoplaneraren träffat samtliga läkare på Älvdalens vårdcentral i syfte att förbättra kontakterna mellan vårdcentralen och Älvdalens kommun för att snabbt få indikation på sambandet sjukskrivning–arbete.

Samarbetet med försäkringskassan har utökats och under hösten har samtliga längre sjukfall gått igenom och åtgärder har vidtagits, vilket resulterat i att av 27 långtidssjukskrivna har 12 personer återgått i arbete.

Enligt SKL:s novemberstatistik är personalen i Älvdalens kommun den näst friskaste i landet.

Kommunen är medlem i nätverket Arbetsgivarringen, vilket består av kommuner och arbetsgivare i Siljansregionen. Syftet är att skapa nya möjligheter till rehabiliteringsinsatser och att hjälpa anställda, som har svårt att klara nuvarande arbetsuppgifter, att hitta andra arbeten inom och utom kommunen.

Med olika friskvårdsinsatser stimuleras de anställda att motionera utifrån sina egna förutsättningar. Intresset har ökat tack vare möjligheten att vinna ett pris en gång i månaden genom att fylla i ett friskvårdskort. Antalet inlämnade friskvårdskort har ökat från 2006 till 2007.

För att skapa en bra och naturlig grund för det systematiska arbetsmiljöarbetet, ska arbetsmiljöenkäter till alla medarbetare genomföras kontinuerligt. Resultatet ska redovisas för Centrala Samverkansgruppen. Genom dessa arbetsmiljöenkäter får arbetsledningen och arbetsplatserna en nulägesbild och ett underlag för att skapa handlingsplaner.

Ett nytt samverkansavtal skulle ha träffats med de fackliga organisationerna under 2007. Förankringsprocessen har dock tagit längre tid än beräknat. Personalchef och personalutvecklare har våren 2007 besökt samtliga arbetsplatser i kommunen

(förutom inom BUN) och haft utbildning om samverkansavtalet. Kommunal har under hösten 2007 genomfört en förankringsprocess bland sina medlemmar. Avtalet beräknas bli klart under 2008.

Det partsgemensamma arbetet med en jämställdhetsplan och en jämställdhetskartläggning har pågått under hela 2007. En ny jämställdhetsplan beräknas bli klar under 2008.

Under 2007 har 85 skolungdomar beretts feriearbete både inom kommunens verksamheter och inom ideella föreningar.

Älvdalens kommun deltar i ett treårigt projekt, Regionalt ledarskap, i Region Siljans regi.

Målet är att konkretisera och förverkliga de strategidokument som skapats för regional utveckling, och stimulera till en regional tillväxt och en hållbar utveckling. 150 ledande tjänstemän, politiker och företagsledare från de fem Siljanskommunerna deltar; Älvdalen representeras av ett tjugotal personer.

Framtiden

Dalarna, och därmed Älvdalen, står inför många utmaningar och integrationsarbetet är en viktig del i utvecklingen. Under 2007 (till och med september) flyttade 817 personer från Dalarna. Men trots att antalet födda barn och inflyttade från övriga Sverige var relativt lågt, hejdades befolkningsminskningen tack vare att kommunerna tog emot 912 flyktingar. Strukturerna kommer också att förändras med kommande pensionsavgångar och generationsväxlingar i Dalarnas företag. För att trygga personalförsörjningen är det viktigt att utnyttja och utveckla den kompetens som finns hos de människor som kommer hit.

Under de närmaste fem åren kommer 75 anställda att uppnå 65 år, däribland flera nyckelpersoner (antalet personer 2008 är 9 stycken, 2009: 12 st, 2010: 17 st, 2011: 14 st och 2012: 23 personer). Detta innebär i och för sig inte att alla går i pension, eftersom den som vill får arbeta kvar till 67 års ålder, men det är sannolikt att de flesta kommer att gå i pension. För att trygga personalförsörjningen är det viktigt att kommunen är attraktiv som

arbetsgivare. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö, stöd och utvecklingsmöjligheter för cheferna och kompetensutveckling för personalen är exempel på åtgärder som behövs.

Att ge ungdomar möjlighet till sommarjobb är ett bra sätt att marknadsföra Älvdalens kommun som arbetsgivare bland de yngre.

Antal anställda och personalkostnader

Den totala kostnaden för löner och arvoden inklusive sociala avgifter under 2007 har uppgått till 272 mkr, vilket motsvarar 55 procent av bruttokostnaderna.

Antal anställningar och årsarbetare per avdelning

Avdelning	2007			2006		
	Antal anställningar	Antal årsarb, alla	Antal årsarb tv anst	Antal anställningar	Antal årsarb, alla	Antal årsarb tv anst
Kommunstyrelsens kontor	43	39	29	41	37	30
Barn- och utbildningsavdelningen	383	346	257	367	331	237
Sociala avdelningen	489	401	293	483	399	285
Samhällsbyggnadsavdelningen	91	87	74	90	84	73
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen	9	9	4	13	13	5
Summa	1 015	882	657	994	864	630

Personalstruktur

Kommunens verksamheter är starkt kvinnodominerade, 80 procent kvinnor och 20 procent män.

Medelålder

Medelålder	2007	2006	2005	2004
Män	49,5	48,6	49,3	47,9
Kvinnor	47,1	45,8	45,1	46,2
Totalt	47,6	47,2	47,2	47,05

Anställningsform

Älvdalens kommun har tagit beslut om att erbjuda tillsvidareanställd personal möjlighet att utöka sin arbetstid med upp till 75 procent. På längre sikt är målet att kunna erbjuda alla heltid. Detta är också ett led i jämställdhetsarbetet, då den största delen deltidsanställda är kvinnor.

Sysselsättningsgrad tillsvidareanställda

Syssegrad (%)	Antal personer
1 – 49	8
50 – 50	36
51 – 74	19
75 – 75	134
76 – 99	67
100 –	389
Summa	653

Procentuell fördelning sysselsättningsgrad per kön

Anställningsgrad %	Män	Kvinnor
Heltid	79,7	54,5
Deltid minst 40%	20,3	45,5
Summa	100,0	100,0

Frisknärvaro

2007 har 341 personer inte haft någon sjukfrånvaro. År 2006 var motsvarande antal 394 personer och 2005 hade 390 personer inte någon sjukfrånvaro.

Den totala sjukfrånvaron 2005–2007 i procent

Nedanstående nyckeltal över sjukfrånvaron följs upp och redovisas enligt lagen om kommunal redovisning (1997:614).

Fr o m 2005-01-01

Sjukfrånvarotid/ordinariearbetstid

Ålder	Män	Kvinnor	Tot
–29 år	6,94	4,72	4,97
30–49 år	2,55	6,89	5,99
50–99 år	5,75	6,91	6,6
Totalt	4,43	6,6	6,12
Långtidssjukfrånvaro/total sjukfrånvaro			57,63

Fr o m 2006-01-01

Sjukfrånvarotid/ordinariearbetstid

Ålder	Män	Kvinnor	Tot
–29 år	5,17	3,93	4,1
30–49 år	3,32	7,21	6,35
50–99 år	4,53	6,96	6,34
Totalt	4,06	6,64	6,06
Långtidssjukfrånvaro/total sjukfrånvaro			56,75

Fr o m 2007-01-01

Sjukfrånvarotid/ordinariearbetstid

Ålder	Män	Kvinnor	Tot
–29 år	4,69	2,1	2,51
30–49 år	2,57	6,04	5,24
50–99 år	4,7	8,04	7,23
Totalt	3,79	6,43	5,83
Långtidssjukfrånvaro/total sjukfrånvaro			57,13

Definition av några begrepp

Mättdpunkt

Redovisningstidpunkt är den 1 november respektive år

Anställda och anställningar

Antalet anställningar beräknas efter antalet anställningsavtal mellan kommunen och den anställde. Eftersom en anställd kan ha flera anställningar, är antalet anställningar högre än antalet anställda.

Årsarbetare

Antalet årsarbetare räknas fram med hjälp av sysselsättningsgraden för de månadsavlönade. Uppgiften om årsarbetare anger alltså hur många anställda kommunen skulle ha haft om alla arbetat heltid.

Anställningsform

Anställningsformen bestäms utifrån den anställningsform som gäller för grundanställningen. De anställda fördelas på anställningsformerna:

- Tillsvidareanställda = personer utan tidsbegränsad anställning.
- Visstidsanställd = person anställd för tidsbegränsad tid. Hit räknas exempelvis projektanställda och vikarier.

Frisknärvaro

Frisknärvaro är antalet arbetstagare som har varit sjuka i högst fem dagar under kalenderåret.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Leo Persson

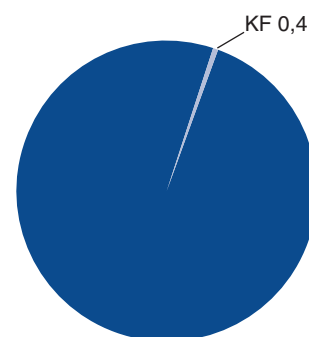

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	0	110	0
Driftkostnader	1 489	1 445	932
Nettokostnader	1 489	1 335	932
Kapitalkostnader	0	0	0
Tillskott av skattemedel	1 173	1 353	1 010
Resultat	-316	18	78
Nettoinvesteringar			

Andel av total verksamhet

(procent)

Ekonomiskt resultat

Årets utfall är ett underskott på -316 tkr. Orsaken är den utbildning för främst nya politiker som anordnades i början av året.

Verksamhetsresultat

Fullmäktige genomförde sex ordinarie sammanträden under 2007 och behandlade sammanlagt 102 ärenden.

Sammanträden

Tid, plats och tema för fullmäktiges sammanträden:

- Mars (Väsa) – landsbygdsutveckling
- Maj (Nornäs) – Kooperation Coompanion Dalarna
- Juni (Älvdalen) – Region Siljan
- September (Idre) – turism
- November (Älvdalen) – ungdomsrådet
- December (Särnaheden) – kultur och fritid

Viktiga beslut

- Reglemente för den nybildade fullmäktigeberedningen för kultur och fritid.
- Enhetligt reglemente för färdtjänst och riksfärdtjänst för Dalarnas kommuner.

- Ändrade ersättningsbestämmelser för de förtroendevalda.
- Föreskrifter för avfallshantering och ny renhållningstaxa när återvinningsstationerna försvinner och kärnhämtning införs.
- Detaljplaner för fortsatt exploatering i Idreområdet, Fjällfoten, Idre-Storbo 1:17 och Idre Himselfjäll.
- Höjd kommunalskatt med 0,75 kr från 21:81 till 22:56 per skattekrona.
- Alliansen presenterar ett gemensamt budgetförslag från oppositionen.
- Kommunen ska ingå i FSF AB – Förenade Småkommuners Försäkrings AB.
- Fullmäktige anvisar två miljoner kronor till aktiekapitalet.
- Kommunen tecknar avtal med Migrationsverket om mottagande av 15 personer per år.

Vid årets början genomförde fullmäktige en tvådagarsutbildning för alla förtroendevalda. Den riktade sig särskilt till de nyvalda, men alla förtroendevalda var inbjudna. Fullmäktigeberedningen – fullmäktiges presidium – tog initiativ till regelbundna träffar med gruppleddare från samtliga partier i fullmäktige för att diskutera bland annat demokratifrågor, medborgardialog och förnyelse av fullmäktiges arbete. Gruppen genomförde två träffar under året.

Revision

Ordförande: Lars Olsson

15

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	0	0	0
Driftkostnader	670	586	546
Nettokostnader	670	586	546
Kapitalkostnader	0	0	0
Tillskott av skattemedel	675	600	515
Resultat	5	15	-31
Nettoinvesteringar			

Ekonomiskt resultat

För 2007 redovisas ett ekonomiskt resultat som i stort överensstämmer med årets driftbudget.

Verksamhetsresultat

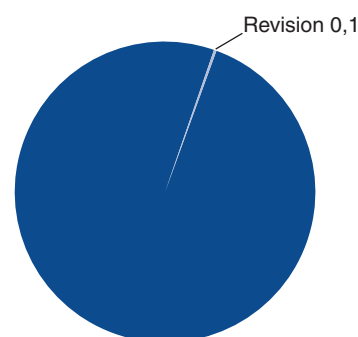
Kommunens revisorer har under 2007 genomfört revision inom ramen för god revisionsbedömning. Förutom god revisionsbedömning ska revisorerna följa kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Revisorerna ska årligen i revisionsberättelsen uttala sig om ansvarsfrihet för styrelsen, nämnderna och dess ledamöter. För att kunna bedöma ansvarsfriheten och få en så tydlig grund för bedömningen som möjligt, säger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen. Revisorerna har genomfört följande aktiviteter för att skapa sig ett underlag för bedömningen.

Andel av total verksamhet

(procent)

Granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande

Styrelsens och nämndernas ansvarsutövning har granskats. Med ansvarsutövande avses aktiva åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera verksamheten och ekonomin. Granskningen har fokuserats på uppföljning av tidigare års granskningar.

Granskning av årsredovisningen

Kommunens årsredovisning regleras i den kommunala redovisningslagen. Den kommunala revisionen ska bedöma om redovisningen har skett enligt redovisningslagen och om redovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ekonomiska ställning.

Fördjupade granskningsprojekt

I de fördjupade projekten granskas utvalda delar av verksamheten. Följande projekt har genomförts under 2007:

- granskning av styrning och rutiner för redovisning av driftkostnader och investeringar,
- granskning av IT-säkerhet,
- granskning av delårsrapport per 2007-08-31,
- granskning av leasingavtal,
- uppföljande granskning av underhållsplanering av vatten och avlopp, gator och vägar inklusive belysning.

Löpande granskningsarbete

Revisorerna har följt nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet genom träffar med förtroendevalda och anställda, protokollsgranskning samt uppföljningar eller mindre granskningar föranledda av revisorernas iakttagelser. Under 2007 har revisorerna biträttats av KPMG enligt särskilt avtal. KPMG har utfört granskningar och uppföljningar i enlighet med våra uppdrag. KPMG har även svarat för administrationen av revisorernas verksamhet.

Redovisning av mål och måluppfyllelse

Under verksamhetsåret har revisionen arbetat systematiskt med att utveckla sina arbetsformer och sin revisionsplan. Lagen och innebörden av god sed för revisionsområdet har förändrats under året, och revisionen har anpassat sina arbetsätt för att leva upp till de nya reglerna. Samtliga planerade granskningar har genomförts. Resultaten av granskningarna har redovisats och kommunicerats med de berörda. Målen för den planerade och utförda revisionen har nåtts på ett tillfredsställande sätt.

Framtiden

De ändrade lagarna och reglerna på revisionsområdet ställer nya krav på granskningsinsatserna, vilka revisionen kommer att anpassa sig till. Det innebär även att revisionen kommer att arbeta systematiskt med att utveckla arbetsformer, revisionsplaner, väsentlighets- och riskanalyser, arbetsordning, revisionsstrategi med mera. Ett annat prioriterat utvecklingsområde under 2008 är att ytterligare systematisera den samordnade revisionen i ett koncernperspektiv.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Herbert Halvarsson

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	1 495	1 794	1 353
Driftkostnader	16 558	16 344	14 450
Nettokostnader	15 063	14 550	13 096
Kapitalkostnader	0	0	0
Tillskott av skattemedel	15 166	16 133	16 951
Resultat	103	1 583	3 855
Nettoinvesteringar	2 094	0	0

Ekonomiskt resultat

Årets resultat är plus 103 000 kronor. Ett negativt utfall redovisas för främst kollektivtrafiken, vilket i stort sett kompenseras av att avsatta medel för löneökningar inte helt har behövt utnyttjas.

Årets investering gäller köp av aktier i Dalhalla förvaltning AB för 94 000 kronor samt två miljoner för bildandet av FSF (Förenade Småkommuners Försäkrings AB).

Verksamhetsresultat

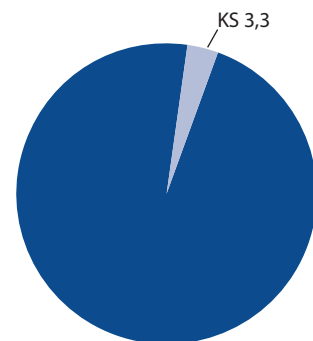
Kommunstyrelsen genomförde tio sammanträden under 2007 och behandlade 147 ärenden.

Viktigare beslut och händelser:

- Arbetet med internkontrollplaner resulterar i att kommunstyrelsen antar IK-planer för styrelsen och nämnderna.
- Kommunstyrelsen deltar i Region Siljans projekt Ledarskapets betydelse för regional utveckling.
- Nytt avtal om driftbidrag tecknas med Lomkällan – Särna Skogsmuseum, för museiverksamheten 2007–2016.
- Näringslivsstrategi 2007–2010.
- Älvdalens kommun blir medlem i Kreditgarantiföreningen Dalarna.

Andel av total verksamhet

(procent)

- Kommunstyrelsen uppvaktar länsstyrelsen angående verksamheten vid Monztabanan i Älvdalen.
- Beslut om riktlinjer för framtida turistorganisation i Älvdalen.
- Kommunstyrelsen godkänner avtal med Fliesbergs Outdoor AB att företaget avträder del av turistbyråavtalet som gäller Idre, samt att kommunen övertar turistbyråverksamheten i Idre för tiden oktober–december 2007.
- Kommunstyrelsen godkänner avtal med Älvdalen Turism ek. förening om att överta turistbyråverksamheten från 2008.
- Kommunstyrelsen godkänner förslag till översiktsplan för de norra kommundelarna.
- Höjt verksamhetsbidrag för Region Siljan 2008 från 158 kr/inv. till 180 kr/inv.
- Kommunstyrelsen säger nej till Naturvårdsverkets förslag i utredningen Nationalparksplan för Sverige att Rogen-Juttulslätt blir ny nationalpark.

Kommunstyrelsens utskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott hade elva sammanträden med sammanlagt 162 ärenden. Kommunstyrelsens personal- och organisationsutskott hade sju sammanträden och behandlade 90 ärenden.

Kollektivtrafik och färdtjänst

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet för kollektivtrafiken slutade på minus drygt två miljoner, fördelade på ett överskott av intäkterna på 150 000 kronor och ett underskott av kostnaderna på 2,2 miljoner. Kostnaderna för kollektivtrafiken steg kraftigt vid den senaste upphandlingen med avtalsstart 1 juli 2006. Hela kostnadsökningen i det nya avtalet var inte känd vid budgetäskandet under hösten 2006 och därför blev verksamheten underbudgeterad.

Färdtjänsten fick ett överskott på knappt 500 000 kronor i förhållande till budget.

Antal och nettokostnad	2005	2006	2007
Färdtjänstresor	3 837	3 145	2 261
Riksfärdtjänst	115	101	53
Tillståndsberättigade	350	394	320
Därav kvinnor	248	261	210
Därav män	102	133	110
Nettokostnad	797	1 561	1 037

Verksamhetsresultat

Kollektivtrafiken har haft samma linjevolymer som tidigare år. Vi har med ett antal annonser försökt få ett ökat resande, främst på linjerna 125 och 127 som har de lägsta kostnadstäckningarna med endast några procent. Det har inte gett något överskott; bussarna åker oftast tomma fränsett de turer som samtidigt är skolskjuts.

Färdtjänsten är ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken för funktionshindrade. Under 2007 genomfördes stora förändringar inom färdtjänsten. Bland annat togs beslut om ett gemensamt färdtjänstreglemente för Dalakommunerna som gäller från 1 juli 2007. En stor förändring i det nya reglementet är att färdtjänsttillståndet nu gäller i hela Dalarna och inte bara i Älvdalens kommun som tidigare. Det blev i och med det möjligt att själv boka färdtjänstresor inom hela Dalarna. För att samordna resandet och därmed sänka kostnaderna sker all beställning av färdtjänst och sjukresor i en beställningscentral som är gemensam för Dalakommunerna och landstinget.

Framtiden

Tillgång till kollektivtrafik är en rättighet för medborgarna i Sverige och en skyldighet för samhället, precis som sjukvård, förskola och skola. Eftersom biljettpiserna är kraftigt rabatterade av samhället så uppstår en kostnad som betalas av skattebetalarna. Problemet nu är att kostnaderna för att driva kollektivtrafiken har ökat betydligt mer än intäkterna. För att komma in den budgeterade kostnadsramen för de kommande tre åren måste ett antal linjer tas bort. I första hand kommer arbets- och skolresor att prioriteras framför andra serviceresor samt turistresor.

Kommunstyrelsens kontor

Ordförande (KS): Herbert Halvarsson

Chef personalkontor: Maivor Löfgren

Chef näringslivskontor: Gunnar Barke

Chef servicekontor: Göran Johansson

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	4 481	5 082	2 442
Driftkostnader	21 524	20 613	18 238
Nettokostnader	17 043	15 531	15 796
Kapitalkostnader	827	794	1 093
Tillskott av skattemedel	17 877	16 988	17 014
Resultat	7	664	125
Nettoinvesteringar	632	702	532

Inledning

Under denna gemensamma rubrik redovisas de verksamheter som sorterar direkt under kommunstyrelsen; personal-, näringslivs- och servicekontoren.

Personalkontor

Ekonomiskt resultat

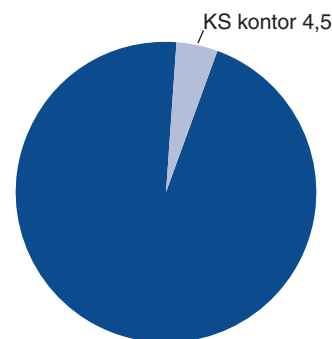
Årets resultat är ett överskott med 121 tkr. Överskottet beror på att kostnaden för den fackliga verksamheten varit lägre än beräknad. Skälet till detta är bland annat att omfattningen av den fackliga verksamheten inom SKTF varit mycket låg och att lite facklig tid har ersatts.

Övriga avvikelser uppgår till sammantaget -228 tkr. Den största avvikelsen gäller personaladministration där avvikelsen uppgår till -156 tkr. Det är främst kostnaderna för arbetskraft som blivit större än beräknat. Vi har under året satsat på nödvändig kompetensutveckling för personalen. Kostnaderna för företagshälsovård har också varit högre än beräknat. Övriga avvikelser gäller folkhälsoplanering, -53 tkr, och löneadministration, -20 tkr.

Avvikelsen för folkhälsoplaneringen beror på att verksamhetskostnaderna varit för lågt budgeterade. Lönekostnaden finansieras via bidrag från Landstinget Dalarna men kommunen står för verksamhetskostnaderna. Avvikelsen för löneadministrationen beror på att systemkostnaderna ökat under året.

Andel av total verksamhet

(procent)

Verksamhetsresultat

Personalkontoret omfattar centrala funktioner som löneadministration och rehabiliteringssamordning. Inom personalkontoret finns även folkhälsoplanering och flyktingsamordning. I december 2007 har kommunen skrivit avtal med Migrationsverket om mottagande av flyktingar, och en integrationsamordnare har anställts på personalkontoret. Flyktingsamordningen finansieras helt av bidrag från Migrationsverket.

Personalstyrkan uppgår till 6,8 årsarbetare fördelat på 8 personer.

Sjukskrivningarna har under året varit normala förutom en längre sjukskrivning.

Mål	Måluppfyllelse
Arbetet ska ske utifrån en helhetssyn på löneadministration, den mest effektiva lösningen i alla situationer ska alltid eftersträvas.	Översyn av arbetsfördelning och arbetsflöden pågår. Översyn av rutiner, blanketter och anvisningar sker kontinuerligt. Självservice för administrationen har införts på sociala avdelningen.
Information om tolkning och tillämpning av arbetsrättens lagar och avtal som lämnas ska vara tydlig och begriplig.	Kompetensutveckling av personalen har gjort informationen bättre och tydligare.
Genom stöd till chefer i organisationen bidra till att Älvdalens kommun uppfattas som en god arbetsgivare.	Personalkontoret har genomfört seminarium om lönepolitik och PA samt arrangerat arbetsrättsutbildning för cheferna i kommunen. Arbetet med att kartlägga löner och ta fram ny jämställdhetsplan pågår. Arbetet sker i samverkan med de fackliga organisationerna.
Våra uppdragsgivare ska vara nöjda med den service och det bemötande de får från personalkontoret.	2006 var det totala nöjdhetsvärdet 3,89 (högsta värde = 5). Vid årets kundundersökning har värdet ökat till 4,18.
Arbetet med förebyggande hälsovård och rehabilitering ska bidra till att Älvdalens kommun har den friskaste personalen i landet.	Enligt SKL:s novemberstatistik är personalen i Älvdalens kommun den näst friskaste i landet.

Förebyggande hälsovård och rehabilitering

Under våren 2007 har personalutvecklare och folkhälsoplaneraren träffat samtliga läkare på Älvdalens vårdcentral i syfte att förbättra kontakterna mellan ÄVC och Älvdalens kommun för att snabbt få indikation på sambandet sjukskrivning–arbete.

Samarbetet med försäkringskassan har utökats. Under hösten har samtliga längre sjukfall gått igenom och åtgärder har vidtagits. Resultatet har varit gott; av 27 långtidssjukskrivna har 12 personer återgått i arbete.

Löneadministration

Löneadministrationen omfattar bland annat utbetalning av löner, pensionsadministration och pensionsrådgivning, utbildning och information kring lönehantering till personalredogörare och chefer i verksamheterna, administration och utbildning i användandet av självservice och kontakter med myndigheter i frågor som rör de anställdas inkomster m m. Antalet löneutbetalningar har i genomsnitt varit 1 324 stycken per månad. Bruttolöneutbetalningen under 2007 har varit drygt 190 mkr.

Folkhälsoplanering

”Hälsa är icke, det byggs” – baserad på kunskap, beslut och vilja. Övergripande mål för folkhälsoarbetet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Det strategiska folkhälsoarbetet i Älvdalen sker i ett flertal nätverk i kommunen, och utöver länet i samverkan med hela samhället. Det hälsofrämjande arbetet med att stärka frisk- och skyddsfaktorer är ett arbete som genomsyrar hela kommunens olika arbeten, och som aldrig blir färdigt.

Ansvariga för folkhälsoarbetet i kommunen är Politiska samverkansberedningen med politiker och tjänstemän från kommunen och landstinget.

Det drogpolitiska handlingsprogrammet Gott liv för alla, som antogs av KS under hösten 2006, har uppdaterats under året med en enkät under hälsoveckan i september, vilken sedan har bearbetats. Styrgruppen för ANT-arbetet består av folkhälsoplaneraren, ungdoms- och drogsamordnaren, skolchefen, socialchef och tekniska chefen.

De drogfria ungdomsarrangemangen har fortsatt att utvecklas. Den 8 december 2007 var det tjugoförårsjubileum för Luciafestinatt med 1 600 deltagare från sju kommuner: från Hedemora i söder till Funäsdalen och Hede i norr. Över 200 personer har hjälpt till på olika sätt under natten. Den drogfria skolavslutningen har samlat elever i årskurs nio från hela kommunen.

Älvdalens kommuns ungdomsråd, som bildades 2006, arbetar för att hitta sina former. Två heldags-samlingar tillsammans med politiker har hållits på Soldathemmet i Åsen. En arbetsgrupp mellan politiker, tjänstemän och ungdomsrådsrepresentanter från hela kommunen har arbetat för att finna formerna för en dialog mellan ungdomar och politiker. Ungdomsrådet har presenterat sin verksamhet och sina önskemål för kommunfullmäktige på novembersammanträdet.

BRÅ (Brottsförebyggande rådet) i kommunen har åter startat efter två års uppehåll. Deltagare är

kommunstyrelsens ordförande, skolchefen, IFO-chefen, polisen och folkhälsoplaneraren.

Under 2007 har folkhälsoplaneraren arbetat med att ta fram underlag till en EU-ansökan om ett interregprojekt som gäller föräldrautbildning. Projektet är tänkt att drivas tillsammans med Region Siljan, Mora och Orsa kommuner, landstinget och Rendalens kommun i Norge.

När det gäller det suicidförebyggande nätverksarbetet har ett femtontal personer deltagit i en hel-dagskurs i Mora i september.

Årets hälsovecka i september har erbjudit över 80 olika arrangemang. Anslutningen har varit god, med många engagerade människor, föreningar och företag från Grövelsjön i norr till Älvdalen i söder. Skolorna har tagit till sig hälsoveckan på många olika sätt i sin undervisning. Temat var även i år fysisk aktivitet, inre balans, mat och kultur.

I år samarbetade Malung, Älvdalen, Mora, Orsa, Vansbro samt Vasa Country.

Flyktingsamordning

I oktober har arbetet med en förstudie inletts om Älvdalens förutsättningar att ta emot flyktingar. Syftet med förstudien är att kartlägga olika områden som har betydelse för att integrationen av nya invånare ska lyckas. Det handlar bland annat om bostadssituationen, utsikter till och prognoser för jobb, tillgängligheten och utbudet av utbildning (som svenska för invandrare och modersmålsundervisning) samt barnomsorg. Därutöver ska förstudien ge förslag till hur integrationsverksamheten ska organiseras, Migrationsverkets och länsstyrelsens roller, sjukvård, folkbokföring, behovet av tolk, nätverk och samarbetspartner.

Fullmäktige har i december beslutat att Älvdalens kommun ska ta emot flyktingar. Överenskommelsen mellan kommunen, länsstyrelsen och Migrationsverket innebär att 15 personer per år ska tas emot; antalet avser både vuxna och barn.

Framtiden

Under 2008 kommer de första flyktingarna att anlända till kommunen.

För att förbättra effektiviteten och samtidigt minska kostnaderna för löneadministrationen, har ett samarbete med Mora och Orsa inletts för att hitta samarbetsmöjligheter. Ett första steg är att kommunerna har samma lönesystem. För Älvdalen innebär det ett byte av lönesystem. Under 2008 ska en plan för detta utarbetas. Målet är att införa ett nytt lönesystem under 2009.

Näringslivskontoret 2007

Ekonomiskt resultat

Resultatet för 2007 är ett överskott på 8 tkr. I delårsrapporten aviserades ett underskott på 150 tkr. Beroende på lägre kostnader för projektverksamhet har underskottet kunnat undvikas.

Verksamhetsresultat

Näringslivskontorets verksamhet styrs av en årlig verksamhetsplan med följande verksamhetsområden: företagsservice, turism, information, EU-frågor, projektsamordning, samverkan och nätverk samt konsumentfrågor. Personalstyrkan består av 4,5 årsarbetare. Älvdalens kommun är genom näringslivskontoret dessutom huvudman för projektet W7 som finansieras av de deltagande sju kommunerna, EU, Nutek, länsstyrelsen och länsarbetsnämnden.

Företagsservice

Nyföretagandet har under året varit betydligt högre än normalt. Totalt 52 företag startades under året. En majoritet av dessa nyföretagare har fått rådgivning och stöd från näringslivskontoret.

Ett flertal allmänna möten har anordnats under året med teman som företagsutveckling, starta eget och EU-info. Dessutom har företagsfrukostar regelbundet genomförts.

I samverkan med bland andra ALMI, länsstyrelsen och banker har näringslivskontoret hjälpt ett stort antal företag i samband med finansieringsfrågor och stödansökningar.

Under 2007 har näringslivet i Älvdalen generellt haft en bra utveckling. Några riktigt stora satsningar har påbörjats under året; byggandet av en pelletsfabrik och ett fjärrvärmeverk i Älvdalen, utbyggnad av sågverket Wedde & Co i Blyberg (den enskilt största satsningen i Älvdalens historia), första detaljplanen i miljardprojektet Himmelfjäll har antagits av Älvdalens kommunfullmäktige, Idre Fjäll har påbörjat en investering på tvåhundra miljoner. I samtliga dessa satsningar har Älvdalens kommun spelat en aktiv roll.

Samverkan har fortsatt inom ramen för Samrådsgruppen, Köpmangatan, Turistrådet, MUN-gruppen och i andra nätverk.

Älvdalens kommun har förbättrat sin ranking med drygt 30 platser i Svenskt Näringslivs årliga undersökning av kommunernas företagsklimat. Under 2007 rankades Älvdalens kommun som nummer 70 av landets 290 kommuner i en undersökning av FSF (Forum för småföretagsforskning).

Sedan 1985 deltar Älvdalens kommun i korandet av årets företagare. Utmärkelsen har i år (avser 2006) gått till Björn Antonsson, Maskincenter i Älvdalen AB. Sedan 1999 utser kommunen årets nyföretagare. Till årets nyföretagare har utnämnts Roger Mörk och Per Blomqvist, PERO i Särna AB.

Turism

Under 2007 har ett arbete pågått för att i samråd med näringslivet forma en turistorganisation. En särskild turismsamordnare har anställts. I december 2007 har det avgörande beslutet tagits i och med att kommunen har tecknat ett flerårigt avtal med Älvdalen Turism ek. förening avseende drift av turistbyråverksamheten och framtida samarbete för turistisk utveckling.

Under året har ett omfattande samarbete bedrivits mellan kommunen och turistnäringslivet vad avser marknadsförings- och mässaktiviteter. Kommunen har aktivt stött ett stort antal turismarrangemang. Här kan nämnas Musik- och Motorfestivalen, Idre-yrån, Festveckan i Särna, Polar distans, Linnéjubileum och Trevliga Torsda'n. Inom ramen för Vasa Country har bland annat Vasaloppsfestivalen och Hälsoveckan genomförts. Samverkan med regionala turistorganisationer har fortsatt.

Information

Under 2007 har satsningen på informationsverksamheten fortsatt. Kommunens nya profil i informations-sammanhang har etablerats och används genomgående.

En ny kommunal hemsida har publicerats under året. Denna kommer i framtiden att utgöra grunden för det kommunala informationsarbetet.

Vidare har kommunen marknadsförts via annonser, i samarbete med turistföretag eller organisationer, och i strategiskt viktiga trycksaker.

Informationsutbudet vid infarterna har förbättrats och förbättras ytterligare under 2008. Informationsplats Östäng har invigts i februari 2008. Under 2008 kommer infart Särna att prioriteras.

Några andra informationsinsatser:

- profilannonsering i regional- och riksmidia,
- produktion av promotionfilmer,
- nyhetsbladet (3 nr) till hushåll, företag och besökare.

EU-frågor

Verksamheten har bedrivits i enlighet med verksamhetsplanen. Detta har bland annat inneburit

- samverkan med olika aktörer i EU-frågor,
- kunskapsinhämtning rörande nya strukturfondsperioden,
- informationsmöten och rådgivning,
- uppföljning av pågående EU-projekt,
- start och planering av nya projekt.

Projektsamordning

Älvdalens kommun har genom näringslivskontoret under året deltagit i bland andra följande projekt:

- Sommar-designkontoret; Älvdalen har varit värdkommun under 2007.
- W7 – entreprenörskap, integration och jämställdhet; sju Dalakommuner har deltagit. Älvdalen har varit värdkommun.
- Nordic Area; utveckling av skoterdestination. Intressenter från Dalarna, Jämtland och Gävleborg. Har avslutats under 2007.
- ELAV; avslutades under 2007. Huvudman: Skogsstyrelsen.
- Provbrytning av porfyr; egen regi.
- Ledarskapets betydelse för regional utveckling. Huvudman: Region Siljan.
- Enad Kraft. Huvudman: Norrlandsförbundet.
- Fjällvägen, förstudie; huvudprojekt under 2008.
- Territoriell samverkan i fjällregionen, förstudie. Huvudprojekt startar 2008. Huvudman: länsstyrelsen.
- Hälsa över Gröna Gränser, förstudie. Huvudprojekt planeras starta 2008. Huvudman: Skogsstyrelsen.
- Fulufjällsringen.
- Seter som kultur och näring. Huvudman: Hushållningssällskapet.
- Sydsamiskt kompetenscentrum i slakttekniker. Huvudman: Idre Nya Sameby.
- Dala Energiutveckling.

Beslut om att delta i sju nya projekt eller förstudier har fattats av kommunen under andra halvåret 2007.

Konsumentfrågor – skuldsanering

Efterfrågan på konsumentrådgivning har varit stor (se nedan). Många har fått hjälp med sina frågor, oftast utan väntetider.

Arbetet med skuldsanering är en mycket viktig verksamhet för berörda medborgare.

Aktiviteter och utfall i sammandrag

Målbekrivning	Mål eller aktivitet	Uppfyllelse
Nyföretagande	30 nya företag	52 nya företag
Rådgivningsinsatser	200 företag.	Uppnått
Uppsökande verksamhet	50 företag	Uppnått
Frukost/temamöten	6 st	11 st
Företagsamhet i skolan	2 aktiviteter	1 aktivitet
Ranking Svenskt Näringsliv	Förbättrad ranking	Förbättrad ranking med 31 platser
Kundundersökningar	Positiva attityder från företagen	Genomfört i slutet av -07 via W7. Resultat klart 2008.
Strategiskt turismarbete	Ny turismstrategi antagen i samverkan med Älvdalens Turistråd	Godkänt verksamhetsplan för ÄTE. Arbete med turismstrategi pågår.
Turistbyråns framtid		Avtal klart med Älvdalen Turism ek. förening
Turismomsättning och gästnätter	Ökad omsättning och fler gästnätter enligt TEM	Lägre omsättning, ökat antal gästnätter
Mediaexponering	Minst två positiva företagsreportage per månad om Älvdalsföretag	Uppnått
Mediaexponering	Minst två positiva företagsreportage per månad om kommunen	Uppnått
EU-frågor	Deltagande i 10 infomöten rörande den nya struktur-fondsperioden	Uppnått
EU-frågor	Start av minst två inomkommunala EU-projekt	Planering pågår
EU-frågor	Planering av minst 5 externa EU-projekt	ÅK med i 7 projekt/ förstudier
EU-frågor	Minst 6 informationsmöten ang EU för allmänhet och företag	Uppnått
Konsumentfrågor	150 rådgivningar	Uppnått
Konsumentfrågor	Nytt kommunalt program avseende kommersiell service	Arbete pågår, klart 2008

Framtiden

Ny näringslivsstrategi har antagits av kommunfullmäktige under 2007.

Besöksnäringen ges högsta prioritet, följt av tillverkningsindustrin, skog-trä och attraktivt boende. Inte minst det sistnämnda är av avgörande betydelse för en positiv befolkningsutveckling.

I näringslivsstrategin har kommunfullmäktige fastställt följande vision:

"Älvdalen är en attraktiv kommun med framtidstro och befolkningstillväxt.

Kommunen och näringslivet har ett positivt och nära samarbete som utgör grund för ett bra näringslivsklimat.

Älvdalens Kommun framstår som ett föredöme vad avser strategiskt näringslivsarbete.

Hela den kommunala förvaltningen prioriterar samverkan och aktiviteter som syftar till en positiv näringslivsutveckling."

Vidare lyfter strategin fram bland annat följande vad avser kommunens ansvar:

"Älvdalens Kommun ska ge en snabb, bra, rak och tydlig service och därigenom underlätta tillväxt i nyetablerade och befintliga företag.

Älvdalens Kommun ska aktivt främja den infrastrukturella utvecklingen.

Älvdalens Kommun skall stödja projekt främst inom de prioriterade utvecklingsområdena.

Älvdalens Kommun skall genom en hög kommunal service, en bra skola, en bra barn- och äldreomsorg bidra till bilden av en trygg och attraktiv kommun för expansion och etablering."

Genomförande och uppföljning av kommunens näringslivsstrategi är en viktig framtida utmaning för alla avdelningar och nämnder inom Älvdalens kommun.

Servicekontor

Ekonomiskt resultat

Årets resultat är ett underskott med -120 tkr. Orsaker är bland annat engångsavgifter för att inlemma norra kommundelen i den gemensamma telefonväxeln samt ökande kopieringskostnader på kommundokumentet. Här bör övervägas någon form av interndebitering. Investeringsbudgeten har inte utnyttjats till fullo. Här återstår 426 tkr.

Verksamhetsresultat

Servicekontoret omfattar centrala servicefunktioner som kansli, ekonomi, IT, inköp, postdistribution, tele-fonväxel samt medborgarkontor i Särna. Personalstyrkan uppgår till 15,94 årsarbetare, totalt 17 personer. Sjukskrivningarna har under året begränsats till normal nivå.

Mål	Måluppfyllelse
Att minska sårbarheten inom servicekontorets olika verksamheter så att servicenivån kan upprätthållas även vid oförutsedd frånvaro.	Här sker hela tiden successiva förbättringar, framför allt inom ekonomifunktionen, telefonväxeln, IT-gruppen och posthanteringen. Ett viktigt steg för framtiden har tagits under året genom det projekt som syftar till samarbete inom IT (inklusive telefoni) mellan kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen.
Att tillse att personalen ges möjlighet till personlig utveckling, genom utbildning m m.	Detta sker kontinuerligt via medarbetarsamtal och utbildningar i olika former. Uppfyllt.
Alla chefer skall ges bästa möjliga förutsättningar att ha full kontroll på sin ekonomi och verksamhet.	Individuell utbildning har genomförts med alla chefer under året. All ekonomiinformation samlas i särskild konferens i First Class. Från och med 2008 införs stoppdatum i redovisningen.
Hög kvalitet på budget- och bokslutsdokumentet.	Ett första steg för att förbättra målen togs i samband med budgeten för 2007. Professionell hjälp anlitas för textbearbetning och layout av årsredovisningen.
System för internkontroll införs fr o m 2007.	Uppfyllt. Samtliga nämnder har upprättat internkontrollplaner för 2007. Utfall av genomförda kontroller redovisas till KS från och med 2008.

Mål	Måluppfyllelse
Att effektivisera hanteringen av leverantörs- och kundfakturorna så att handläggning och kontroll förbättras och dröjsmålsräntor, krav och felbetalningar minimeras.	Det e-handelsprojekt som påbörjades tillsammans med övriga Siljanskommuner, för att kunna erhålla och hantera elektroniska fakturor, har hittills inte uppnått det resultat som förväntats. Det har visat sig svårare än väntat att få de tekniska delarna att fungera. Minskad sårbarhet inom redovisningsgruppen.
IT-gruppen skall uppfattas vara professionell, serviceinriktad, ekonomisk och effektiv. Frigjord tid används till systemdokumentation och utveckling.	Förbättrad kommunikation till Särna och Idre. Ny hemsida lanserades 2007. I övrigt har det mesta handlat om det gemensamma IT-projektet med Mora och Orsa. Här skapas möjligheter till utökad samverkan kommunerna emellan. Gemensam IT-support har införts under året. I övrigt har det handlat om att koppla samman våra nät. Nu har arbetet med en gemensam IT-plattform påbörjats.
Effektivisera protokollsskrivning och hanteringen av handlingar. Kansliet skall kännetecknas av professionalitet och hög servicenivå.	Utbildning för att bättre utnyttja vårt dokumenthanteringssystem har genomförts. Hemsidan har gjorts om och informationen där har förbättrats. Protokollen publiceras snabbare på hemsidan.
Alla skall uppleva ett professionellt mycket bra bemötande och en hög servicenivå.	Internt upplevs servicenivån vara mycket hög enligt enkätsvar. Externt är bilden annorlunda enligt den mätning som gjorts under året. En orsak till det är att många är dåliga på att hantera sina telefoner. Här måste insatser göras snarast.
Utveckla de kommunala verksamheterna i medborgarkontoret i Särna så att kontoret kan bidra till en positiv utveckling av orten.	Kontorets egen telefonväxel har slopats och är i stället en del av kommunväxeln. Tre kommunanställda är helt och delvis placerade där. Däremot är inte arbetsförmedling och försäkringskassa längre representerade på kontoret. De är inte heller villiga att bidra med resurser för att upprätthålla medborgarkontorstanken.

Årets interna enkät visar ett bättre utfall än 2006 för servicekontorets alla funktioner. Frågeställningarna har bland annat handlat om bemötande och service. I genomsnitt ligger omdömena på drygt 4, där 5 är bäst.

Arbetet inom ekonomifunktionens redovisningsgrupp fortsätter, med målet att alla ska kunna ersätta varandra. Det målet bör uppnås under 2008.

Inom ekonomistyrningsområdet har tidigare konstaterats att Älvdalen ligger väl till i förhållande till övriga kommuner i Dalarnas och Gävleborgs län. Detta enligt den enkätundersökning anordnad av Komrev och Kommunalekonomiska föreningen som Älvdalen deltagit i. En andra undersökning har genomförts under 2007 som visar att Älvdalen behåller positionen som en av dem med bäst resultat.

IT-gruppen betjänar hela den kommunala verksamheten. Året har helt präglats av det gemensamma IT-samarbetsprojektet tillsammans med Mora och Orsa.

Framtiden

Utvecklingen inom administrationen är starkt kopplad till IT-utvecklingen och den ekonomiska situationen. Många chefer upplever idag att de i alltför stor utsträckning sysslar med administration. Det gäller därför att hitta bra IT-verktyg så att arbetet underlättas så mycket som möjligt. Det gäller också i hög grad att använda de befintliga systemen på ett bättre sätt. Här har IT-funktionen en allt viktigare roll att spela.

Ovan nämnda IT-projekt kommer att avslutas och utvärderas 2008. Därefter tas ställning till om en gemensam IT-organisation ska införas och hur den ska se ut. I takt med att IT-samverkan utvecklas ökar möjligheterna till samverkan inom alla kommunala verksamheter. Ett arbete har också startat för att undersöka nyttan av samverkan inom övriga områden.

Under 2008 kommer ekonomifunktionen att följa upp fjolårets genomförda konsulttimmar med samtliga chefer. Syftet är att, utifrån deras perspektiv, hitta bra individuella metoder för uppföljning och kontroll av ekonomin. Inom ekonomistyrningsområdet fortsätter arbetet med att förbättra verksamhetsmålen och uppföljningen av dessa.

Socialnämnden

Ordförande: Gunnar Barke

Chef: Monika Jernberg

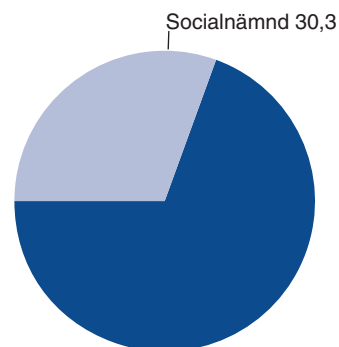

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	26 946	29 337	26 962
Driftkostnader	149 868	150 688	141 908
Nettokostnader	122 922	121 351	114 946
Kapitalkostnader	1 080	1 140	1 036
Tillskott av skattemedel	124 257	120 981	117 602
Resultat	255	-1 510	1 620
Nettoinvesteringar	1 003	769	943

Andel av total verksamhet

(procent)

Ekonomiskt resultat

Årets resultat är ett överskott med 255 000 kr

Socialnämnden har fortsatt sitt arbete med kvalitetshöjande åtgärder inom samtliga verksamhetsområden. Mest kraft har lagts på kompetenshöjande åtgärder för personalen och det har genomförts tack vare projektmedel från staten.

Verksamhetsresultat

Nedan följer en redogörelse över dels uppsatta mål och måloppfyllelse, dels övergripande mål, verksamhetsmål och genomförda uppföljningar enligt internkontrollplanen för 2007.

Övergripande mål	Resultat av uppföljningen
1. God ekonomisk hushållning	Uppfyllt
2. Ökad sysselsättning	Uppfyllt
3. Höga frisktal	Sjuktalet är 5,6 procent
4. Stor andel nöjd befolkning	Klagomålen är åtgärdade
5. God tillgång till bra bostäder	Ny- och ombyggnad av äldreboenden pågår
6. Höjd utbildningsnivå	Genomfört under året
7. Tillgång till kvalificerad arbetskraft	Bättre än tidigare år
8. Hela kommunen med tre tätorter	Socialförvaltningen har verksamhet vid tre orter
9. Mångkulturella yttringar	Utlandsfödd arbetskraft är berikande
10. Värna om samiskan och älvdalskan	Älvdalskan är vanligt förekommande
11. Tradition och förnyelse i kulturlivet	En projektledare har anställs med hjälp av statliga pengar

Verksamhetsmål	Resultat av uppföljningen
1. Klagomål och synpunkter.	Åtgärdade – målet är uppfyllt.
2. Läkemedelsgenomgångar vid Särna äldreboende och Tallbackens äldreboende.	Målet är uppfyllt. Läkemedelsgenomgångar är genomförda av apotekare, läkare och sjuksköterska.
3. Utbilda omvårdnadspersonalen samt organisera stroke team, demensteam och team för vård i livets slut, öka möjligheterna för vårdtagarna att återhämta sig och de som går mot livets slut skall få stöd och trygghet.	Målet är delvis uppfyllt. Utbildningsinsatserna fortsätter även 2008.
4. Tillsyn av korttidsvården på Furuvägen, den individuella planeringen samt kvalitetsutvecklingen i verksamheten.	Målet är uppfyllt, men ledningen kommer att följa upp resultatet av kvalitetsarbetet.
5. Öppna jämförelser inom vård och omsorg om äldre 2007. Socialstyrelsens rapport.	Resultat: Älvdalens kommun fick betyget medelgod i den första öppna jämförelsen mellan samtliga kommuner i landet som presenterades i juni 2007. Jämförelser har gjorts på områdena god vård, särskilt boende, hemtjänst och kompetens.
6. Projekt som skall förebygga falltillbud och olyckor i särskilda boendet. Målet är att reducera antalet tillbud, fall och fallskador med 25 % för alla boende inom kommunens särskilda boendeformer från april –06 till mars –07 i jämförelse med statistiken från 2005.	Målet är delvis uppfyllt och arbetet med att förbättra och utvärdera avvikelshantering, utvärdera och förbättra checklistor och vidareutveckla gemensamma rutiner fortsätter under 2008.
7. Arbetsmiljöuppföljning 2007.	Målet är uppfyllt. Det visar att samtliga enheter inom socialförvaltningen uppnår en hög nivå vad gäller arbetsmiljön.
8. Uppföljning av arbetstiden inom två hemtjänstgrupper i Idre och Älvdalen.	Målet är uppfyllt.
9. Individuell plan enligt LSS. Målet är att alla brukare skall ha en individuell plan.	Målet är uppfyllt.
10. Genomförd tillsyn.	Målet är uppfyllt. Ingen anmärkning riktas mot det aktuella boendet.
11. Kvalitetssäkra nutritionen i kommunens särskilda boenden, genom att öka medvetenheten om nutritionens betydelse samt att strukturera rutiner för handläggning av förebyggande insatser för undernäring.	Målet är delvis uppfyllt. Arbetet med kvalitetssäkringen fortsätter under 2008.
12. Utbildningsnivå inom vården. Personalen skall ha lägst undersköterskekompetens inom vården.	Målet är uppfyllt.
13. Personliga kompetensplaner. Utvecklingssamtalen ska resultera i en individuell kompetensplan.	Målet är delvis uppfyllt och arbetet fortsätter under 2008.
14. Uppföljning av framtida rekryteringsbehov.	Resultat: Rekryteringsbehov inom vården är 5–16 tjänster under en femårsperiod.
15. Uppföljning av avgångsenkäter vid avslutad anställning och pensionsavgångar.	Målet är uppfyllt.

Verksamhetsbeskrivning från områdena Kommunala hälso- och sjukvården

Under 2007 har den kommunala hälso- och sjukvårdens verksamhet kännetecknats av kompetenshöjning av vårdpersonalen, till exempel utbildning i vård av dementa, strokerehabilitering samt vård i livets slut. Allt fler och sjukare vårdtagare kommer direkt från lasarettet för att vårdas på korttidsplats till livets slut. Extra resurser har tillförts med bidrag från staten för att utveckla vården av de mest sjuka, med läkemedelsgenomgångar i särskilt boende, nutritionsprojekt för att minska risken för undernäring, fallskadeprojekt för att göra riskbedömningar som motverkar fallskador samt rehabiliteringsprojekt.

Antal personer som haft korttidsplats

År och antal personer						
2002	2003	2004	2005	2006	2007	
14	99	79	95	92	92	

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen har under året haft en mycket ansträngd situation med i snitt 10–12 personer som har fått dela rum på korttidsplatser i både Särna och Älvdalen. Solglimten's gruppboende har avvecklats och de boende har flyttat in på Furuvägen, vilket innebär att kommunens demensomsorg har samlats under ett tak. Under oktober 2007 har 15 nya korttidsplatser på Tallbacken öppnats, dessutom har nio lägenheter färdigställts, vilka hyrs ut till personer som har hemtjänst.

Projektet med anhörigstöd – Anhörigstöd på väg, även kallat Husbilsprojektet – har startat och socialtjänsten har hyrt en husbil under två månader för att tillsammans med andra intressenter åka ut till mindre orter med sitt serviceutbud. Det har även genomförts en anhörigvecka i Mellbystrand med personal från kommunen och kyrkan.

Äldreomsorgen har inte klarat att verkställa sju beslut om särskilt boende inom en tremånadersperiod. Hemtjänsten i Älvdalen har upplevt att arbetstyngden har ökat.

Nyckeltal Kostnad för äldreomsorgens olika delar

Dygnskostnad per vårdtagare

(kr)	2005	2006	2007
Särna ÄB	1 244	1 430	1 322
Furuvägen	1 401	1 532	1 347
Tallbacken	1 250	1 306	1 410
Solglimten	1 466	1 466	1 490
Solängsgården	–	1 727	1 712
Kommunen	1 302	1 451	1 387

Anm. Solglimten till och med 7 oktober 2007.

Årskostnad per vårdtagare i särskilt boende

(tkr)	2005	2006	2007
Särna ÄB	454 000	522 000	483 000
Furuvägen	511 000	559 000	492 000
Tallbacken	456 000	476 000	515 000
Solglimten	535 000	601 000	417 000
Solängsgården	–	630 000	625 000
Kommunen	475 000	530 000	499 000

Anm. I nyckeltalen är kostnader för lokaler, personal och administrativa kostnader från förvaltningsledning till kommunledning inräknade. Solglimten till och med 7 oktober 2007.

Årskostnad per vårdtagare med hemtjänst

(kr)	2005	2006	2007
Kommun	110 792	114 661	125 150

Anm. I nyckeltalen är kostnader för lokaler, personal och administrativa kostnader från förvaltningsledning till kommunledning inräknade.

Omvårdnadsnivåer inom hemtjänsten

Nivå	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	81	85	103	124	133	134
2	65	65	65	65	65	58
3	28	37	41	53	55	61
4	40	29	43	45	53	47
5	5	3	4	5	3	5
Totalt	197	197	244	288	309	305

Omvårdnadsnivåerna inom hemtjänsten visar antalet personer med beviljade timmar per månad som har beslutats av biståndshandläggare. Den lägsta omvårdnadsnivån omfattar 1–9 timmar i månaden och kan bestå av trygghetslarm och matdistribution.

Antalet beviljade trygghetstelefoner

2002	2003	2004	2005	2006	2007
171	169	197	222	227	241

Antal personer med matdistribution

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Särna	39	30	31	28	17	21
Idre	36	32	30	26	14	11
Älvdalen	171	107	111	148	125	88
Totalt	246	169	172	202	156	120

LSS

Åtgärder för att hitta sysselsättningsverksamheter och individuellt anpassade lösningar för yngre personer har fortsatt under året. Socialnämnden har deltagit i projektet Grön omsorg,

som har försökt att få lantbrukare att starta eget företag och ta emot personer med funktionshinder på sina gårdar. Verksamheten har under året fungerat bra. Det har framgått att framtidens brukare (s.k. integrationsgenerationen) inte vill ha dagens utbud, vilket innebär att kommunen har börjat förnya verksamheten för att hitta individuella lösningar. Exempel på sådana nya lösningar är aktivitet i stall och i en bysamfällighet, deltagande i särvtvux samt arbete i livsmedelsbutik och skolkök. Verksamheten har utvecklats med individuella planer och handledning.

Personlig assistans har under året minskat eftersom flera brukare har avlidit. Några nya har även tillkommit. Verksamheten har varit tillfredsställande trots en stundtals besvärlig arbetssituation för personalen.

Individ och familjeomsorg (IFO)

IFO:s uppgift är att i olika former stödja, skydda och hjälpa de mest utsatta grupperna i samhället. Det kan innebära att förbättra situationen för hemlösa, missbrukare och barnfamiljer i utsatta situationer. Resultatet visar en minskning med 150 tkr i utbetalt försörjningsstöd jämfört med samma period föregående år.

IFO har fortsatt sin samverkan med barn- och utbildningsnämnden (BUN) genom att socialsekreterarnas kuratorsfunktion har förlagts till BUN. På det sättet har IFO tidigt fått kunskap om barn som riskerat att fara illa. En ny arbetsmodell har införts under året – BBiC (Barns Behov i Centrum). Avsikten är att genom detta få bättre utredningar. IFO har anlitat akut utredningshem vid flera tillfällen och totalt sju barn har varit placerade i familjehem. Antalet personer som söker hjälp för missbruk har ökat markant under 2007.

Familjetyper som erhållit ekonomiskt bistånd 2007

(procent)	
Ensamstående man utan barn	31,3
Ensamstående kvinna utan barn	24,6
Ensamstående kvinna med barn	23,5
Samboende eller gifta med barn	11,4
Ensamstående man med barn	6,1
Samboende eller gifta utan barn	3,4
Övriga	0,3

Åldersfördelning	2006	2007
0–25 år	991 674	692 307
26–40 år	1 127 492	905 964
41–65 år	886 495	1 076 293
66–100 år	158 765	105 519
Totalt	3 164 426	2 780 083

Framtiden**Arbetsmarknaden**

Älvdalen har länets högsta arbetslöshet, vilket är det största hotet mot sociala avdelningens verksamheter. Om arbetslösheten inte kan minskas och utslagningen förhindras, kommer de sociala problemen att öka, för såväl individen själv som dennes närstående, och fler personer än idag kommer att tvingas söka försörjningsstöd.

Bostäder

För att kunna rekrytera personal till vård och omsorg behövs fler bostäder. Störst är bostadsbristen i norra delen av kommunen.

Personalkompetens

Satsningen på att kompetensutveckla personalen måste fortsätta om kommunen ska kunna erbjuda samma utbud av service, hälso- och sjukvård, rehabilitering och omvårdnad som idag. Älvdalens kommun har under lång tid varit en föregångskommun när det gäller att utbilda vårdpersonalen, och därför har äldreomsorgen inte lika stora brister som i andra delar av landet.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Anders Björklund

Chef: Stefan Linde

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	24 171	26 978	24 240
Driftkostnader	152 492	146 266	147 184
Nettokostnader	128 321	119 288	122 944
Kapitalkostnader	3 094	2 588	2 600
Tillskott av skattemedel	131 242	126 118	121 556
Resultat	-173	4 242	-3 988
Nettoinvesteringar	3 229	3 029	1 876

Sammanfattning

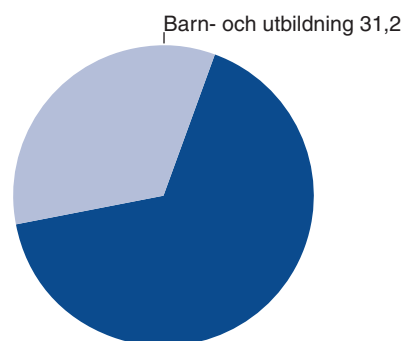
Barn- och utbildningsnämndens (BUN) verksamhet spänner över ett vitt område: från barnomsorg till vuxenundervisning och från kultur och bibliotek till fritid och hälsa. Ett stort arbete läggs ner för att möta allmänhetens krav på en bra miljö för barn och ungdomar, på möjligheten för föräldrar att vara delaktiga i sina barns utveckling, på att skapa kulturella mötesplatser i hela kommunen samt på att erbjuda möjligheter till fysiska aktiviteter som gagnar folks hälsa. Arbetet kan beskrivas på följande sätt: biblioteken som mötesplats med författarbesök m.m., föräldraaktiviteter tillsammans med kyrkan, likabehandlingsplaner som är förankrade hos elever och föräldrar, inköp av kostplaneringsprogram för att tydliggöra kostnader och näringsinnehåll i mat, skisser på en ny skola i Älvdalen, ett ungdomsråd som vill ta ansvar för sin egen framtid och vara delaktigt i kommunens utveckling, simskolor som en naturlig del i barnens utveckling, kartläggning av kommuninvånarnas förhållningssätt till alkohol, narkotika och tobak och utifrån det en åtgärdsplan.

Nittiofem procent av eleverna i år nio har blivit behöriga till gymnasiestudier vilket är högre än rikssnittet.

Allt detta har kunnat inrymmas i den ekonomiska ram BUN tilldelades.

Andel av total verksamhet

(procent)

Ekonomiskt resultat

Verksamheten har i stort genomförts inom tilldelad ram. Årets resultat är minus 173 000. Ökade kostnader inom barnomsorgen har kunnat pareras genom ökade interkommunala intäkter och minskade interkommunala utgifter inom gymnasiet. Grundskolan, kost, kultur och fritid har genomfört sina verksamheter inom tilldelade ekonomiska ramar.

Verksamhetsresultat

Grundskolan 2007

Antal elever och lärare i

grundskolan inklusive förskoleklass

Skola	Elever	Tjänster	Lärare per 100 elever
Älvdalsskolan 7-9	213 (213)	19,6 (19,6)	9,2 (9,2)
Rots skola	136 (136)	10,98 (10,98)	8,1 (8,1)
Gläntan & Höjden	82 (97)	8,75 (8,7)	10,7 (8,9)
Montessori	121 (110)	9,25 (9,45)	7,64 (8,6)
Nornäs	17 (17)	1,5 (1,5)	8,8 (8,8)
Buskoviuskolan	84 (90)	9,25 (9,25)	11,0 (9,9)
Strandskolan	157 (151)	14,8 (13,7)	9,4 (9,1)
Totalt	810 (786)	74,1 (72,8)	9,4 (8,9)

Tabellen ovan visar antal elever och lärare från förskoleklass till och med år 9. Siffrorna inom parentes gäller 2006.

Lärartätheten har ökat något under året, vilket framför allt har sin orsak i att Gläntan och Höjdens elevantal minskat men att antalet tjänster varit oförändrat. Anledningen till detta är att förändringen är tillfällig, elevantalet kommer att öka igen nästa år. Att lärartätheten ändå har varit högre än rikssnittet (8,5 lärare per 100 elever) beror på att flera skolor har få elever.

Slutbetyg från grundskolan vt 2007 jämfört med 2005–2006

Samtliga uppgifter avser elever som avslutat årskurs nio med betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet.

Tabellen nedan utvisar antal elever som ej uppnått målet i ett eller flera ämnen. Det är viktigt att notera, att elever som ej uppnått målet i flera ämnen även redovisas under *Ej uppnått ett ämne* för varje ämne målen ej uppnåtts.

	Antal elever	Behöriga, procent	Ej uppnått ett ämne, procent	Ej uppnått två eller flera ämnen, procent	Elev helt utan betyg, procent
Älvdalen 2005	104	92,3	10,6	26,9	0
Riket 2005	111 493	88,9	8,9	24,9	Uppgift saknas
Älvdalen 2006	89	92,1	7,9	10,1	0
Riket 2006	126 588	89,5	8,9	24,9	1,0
Älvdalen 2007	106	93,4	11,3	12,3	0
Riket 2007	125 620	89,1	8,7	14,1	1,1

Av jämförelsen mellan Älvdalens kommun och riket framgår att andelen behöriga till gymnasiet har varit densamma i kommunen samtidigt som den ökat något i riket. En anledning till detta är det arbete som lagts ner på att definiera måluppfyllelsen i kärnämnen svenska, engelska och matematik. Samtidigt framgår att kommunen har haft en mindre andel elever som saknat betyg i något eller några ämnen än rikssnittet. Detta har bland annat berott på de insatser som riktats mot elever i riskzonen.

Andelen elever med behörighet att studera vidare på gymnasiet har ökat något jämfört med föregående år. Samtidigt har arbetet med att få ner antalet elever som inte uppnått godkänt i ett eller flera ämnen fortsatt att vara framgångsrikt. En stor del av förklaringen till detta är troligen arbetet med de individuella utvecklingsplanerna och utvecklingssamtalen.

Mål inom grundskolan	Måluppfyllelse
Individuell utvecklingsplan skall finnas för alla barn. Arbetsformer och mål skall tas fram. Dokumentmall skall tas fram.	Arbetet pågår och är slutfört på de flesta skolenheter. På någon skolenhet återstår förankringsarbetet.
Ingen ungdom skall lämna grundskolan utan att ha behörighet till fortsatta studier. Betygen skall spegla kunskapsnivån. En röd tråd genom hela skolgången skall skapas.	Röd tråd är skapad i kärnämne. Behörighet till fortsatta studier har ökat. 95 procent av eleverna i år 9 är behöriga till gymnasiestudier.

Barnomsorgen 2007

Antal födda barn från 2002–2007 (summa inom parentes anger motsvarande värde födda 2001–2006)

Födelseår	Födda i Älvdalen	I Särna	I Idre
2002	54	12	16
2003	51	7	12
2004	48	8	21
2005	55	9	13
2006	59	11	11
2007	47	9	13
Summa	314 (303)	56 (54)	86 (90)

Antal barn placerade i kommunal barnomsorg har varit 335 stycken av 388 möjliga, vilket motsvarar 86 procent. Detta var en ökning med tre procent jämfört med 2006. Det har krävt en utökning av omsorgen i kommunen, som kommer att öka ytterligare under 2008.

Mål inom barnomsorgen	Måluppfyllelse
Barnomsorg efter behov. Alla önskemål om placering skall uppfyllas inom tre månader.	Målet uppnått, men under hösten måste åtgärder vidtagas.

Gymnasieskolan 2007

Älvdalens gymnasieskola genomför utbildning inom följande nationella gymnasieprogram: hotell- och restaurangprogrammet (HR), industriprogrammet (IP) och samhällsvetenskapsprogrammet (SP). Skolan driver också individuellt program (IV). Älvdalens gymnasieskola erbjuder utbildningar som riktar sig till vuxna: kommunal vuxenutbildning (Vux), grundläggande vuxenutbildning (Gruv), särskild vuxenutbildning (Särvux) samt svenska för invandrare (SFI). I samarbete med arbetsförmedlingen bedriver vuxenutbildningen aktiviteter för arbetssökande ungdomar upp till 25 år. Skolan har också ett sambete med Siljansutbildarna som omfattar högskolestudier på distans.

Det har skett förändringar inom skolans organisation och ledning under 2007 och siktet är att skolan ska bli en målstyrd organisation fullt ut. En linjeansvarig har utsetts för varje arbetslag och de ingår tillsammans med skolledningen i den lokala ledningsgruppen. Samtidigt har de övergripande nationella målen brutits ned i konkreta mål för skolan och målstyrningsprocessen, mål-planering-genomförande-uppföljning-utvärdering, håller på att implementeras i hela organisationen.

Mål inom gymnasieskolan/ vuxenutbildning	Måluppfyllelse
Ingen ungdom ska lämna gymnasieskolan utan behörighet till fortsatta studier. Betygen skall spegla kunskapsnivån. En röd tråd genom hela skol-gången skall skapas.	I avgångsklasserna vt -07 når 62 % av eleverna högskolebehörighet, vilket är långt under målsättningen på 100 %. Utvärderingen begränsas av att antalet avgångselever är lågt (totalt 22 st. vt -07). Skolans arbete med att förbättra elevernas behörighet till högskolan fortsätter.
Inom alla utbildningar skall det finnas medverkan och delaktighet från näringslivet.	Samtliga utbildningsformer tillämpar praktik som en del av utbildningen. De yrkesinriktade programmen har yrkesråd och 96 % av eleverna på dessa inriktningar anser att skolan lyckas förbereda dem för inriktningens arbetsmarknad.

Kostenheten

Mat har stor betydelse för prestation, hälsa och välbefinnande, varför bra matvanor är livsviktiga för alla åldrar. Det är viktigt att hälsofrågor lyfts fram för att få en helhetssyn, och maten är en viktig förebyggande faktor i friskvårdsarbetet.

Vi mår som vi äter, och måste inse vikten av att maten prioriteras i hela samhället och i olika hälsoprojekt.

Verksamheten består av tre produktionskök och ett mottagningskök i Älvdalens socken, ett produktionskök och ett mottagningskök i Särna samt två produktionskök i Idre där personalen tillhör kostenheten.

Därutöver finns fem mottagningskök i Älvdalen och ett mottagningskök i Särna där kostenheten ej har personal.

Kostenheten producerar 1 350 måltider per dag till barn, elever och gamla.

Enligt personalplan uppgår antalet tjänster till 19,07 fördelat på 25 personer.

Antal beställda portioner per dag = producerade luncher per dag och tjänst

Verksamhet	Antal
Skola	86
Förskola	98
Äldreomsorg	* 17

* Avser dagsportioner

Mål inom kostenheten	Måluppfyllelse
Alla barn, elever och boende inom äldreomsorgen skall få en balanserad kost.	Huvuddelen av barnen äter, dock inte alla.
Köksorganisationen skall vara rationell.	Älvdalens sockens nya produktionskök har börjat byggas. Ritningar är påbörjade för köket i Idre.
Näringsberäknade måltider.	Arbetet har påbörjats.

Musikskolan

Inför höstterminen 2007 har musikskolan tagit in 180 elever som inkommit med en skriftlig intresseanmälan. På grund av barnledighet har en vikarierande träblåslärare anställts under höstterminen med viss omstrukturering som följd.

Skolan har arrangerat cirka tio offentliga konserter och utbytet med musik- och kulturskolorna i länet har skett i samma omfattning som föregående år, och några av skolans elever har också deltagit i musiklägerverksamhet på olika platser i landet.

Musikskolans stödförening har gjort en stor insats för musikeleverna vid olika konsert- och musikarrangemang inom kommunen.

Samverkan med kyrkan i Älvdalen har ytterligare förstärkts och våra ungdomar har blivit riktigt fina ambassadörer för vårt folkmusikaliska arv.

Mål/aktivitet	Uppfyllelse
Alla barn som vill skall få prova på att spela instrument eller sjunga. "Prova på"-dagar skall genomföras. Kön till musikskolan skall bort.	Önskemål finns på de instrument där kompetens saknas.

Bibliotek och kultur

Kulturverksamheten under BUN omfattar bibliotek, allmäncultur, barn- och ungdomskulturell verksamhet samt Porfyr- och Hagströmmuseet. Biblioteket består av ett huvudbibliotek i Älvdalen samt två biblioteksfilialer – en i Särna och en i Idre.

Biblioteksstatistik

Bibliotekslånen minskar nationellt sett, men i Älvdalens kommun har en viss ökning skett. Då besöksmätare saknas har ingen besöksstatistik förts. I övriga biblioteks-Sverige ökar besöksantalet, och det gäller även besöken på bibliotekens webbplatser.

Särna bibliotek har ökat utlånen och är nu ikapp resultatet från 2005. Särna bibliotek har under 2007 utvecklats genom att bedriva verksamhet som stick- och virkkafé och julpyssel. Sådan utåtriktad verksamhet kan ha del i det positiva resultatet.

Utlåningsstatistik

	2005	2006	2007
Älvdalen	30 895	29 756	29 113
Idre	10 700	9 111	8 590
Särna	10 273	8 171	10 370
Summa	51 868	47 038	48 073

Barnkulturplanen för 2007 har delvis uppfyllts. Det beror på att arrangemang har beställts läsårsvis, dvs. höst och vår.

Kammarmusikfestivalen Vinterfest i samarbete med Musik i Dalarna och Mora och Orsa kommuner har genomförts för andra året. Kultur i Älvdalen (dvs. kulturpedagog och bibliotekspersonalen i samverkan) har även deltagit i flera andra kulturarrangemang i kommunen, bland annat har stöd getts till Dalateaterns föreställning Gasen i botten i Idre, Friteatern i Blyberg, Cabaret Afrodite på Hotell Älvdalen, en konsert med Frifot samt Dalasinfoniens julkonsert i Evertsbergs bygdegård.

Årets kulturpris har tilldelats Tyra Norling från Särna och det nyinstiftade språkpriset Övdalsbyönn har gått till Tallkottens personal.

Två utställningar har producerats av Jan Westling på Porfyr- och Hagströmmuseet. En mindre, med av skolungdom lokaltillverkade gitarrer, samt en större på temat Linné i norra Dalarna.

Besökssiffrorna för museet har de tre senaste åren minskat. 2005 hade museet 4 262 besökare, 2006 var det 3 909 och 2007 var antalet 3 837.

Mål för kultur	Måluppfyllelse
Ökad tillgänglighet. Antalet utlåningar skall bibehållas alternativt öka.	Målet uppnått, antalet utlån fortsätter att öka.

Fritid

Fritidskontor

Verksamheten består av bad- idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidskontor, vilkas flesta sysslor är fördelade mellan Älvdalens is- och simhall och skolkontoret. Personalen finns placerad i ishallen och de olika simhallarna.

Fritidsanläggningarna har till största delen skötts av ideella föreningar som fått stöd av kommunen i form av bidrag.

Under året fick 32 föreningar kommunalt bidrag via barn- och utbildningsnämnden. Totalt har utbetalats 460 000 kr. i kontantbidrag. Fem föreningar har sökt lotteritillstånd. Det största stödet till föreningslivet har dock utgjorts av kommunens subventionerade lokaler och anläggningar.

Vi fortsätter alltså det påbörjade arbetet med att underlätta och stimulera till utveckling av föreningslivet i kommunen.

Is- och simhall

Simhallen har varit öppen för allmänheten 42 timmar per vecka, plus tider för skolbad, läger och övriga gruppbokningar.

Vi har äntligen kunnat vända den nedgående trend som funnits i besöksstatistiken under de senaste åren. Vi har under 2007 haft 36 000 besökare och 3 000 bad i månaden. Det har inneburit en ökning på 2 700 bad under året, vilket delvis har berott på att vi åter har haft öppet under juli månad.

Samarbetet med Älvdalen Hockey (ÄHC) har flutit på bra under året. Det innebär att ÄHC har skött isen under sina tider i hallen för träningar och matcher.

Ishallen har också stått värd för större arrangemang, som Företagsmässan i april och Hagströmfestivalen i början av juni. I december var det Luciafestinatt med 1 700 besökare

Idrotts- och fritidsanläggningar

Sporthallarna är fortsatt väl utnyttjade och få lediga tider har funnits att boka. Skolornas nyttjande har också ökat och då främst gymnasieskolan. Vårt mål för Älvdalens sporthall, att ha 90 procents beläggning, har så gott som uppfyllts under vardagarna, då 86 procent av tiden nyttjats.

Mål för fritid	Måluppfyllelse
Regelverk skall ses över och göras enklare.	Målet uppnått avseende föreningsbidrag. Lotteritillstånd återstår.
Ungdomsverksamheten ska regleras. Föreningar ska ta fram drogpolicy.	Samtliga föreningar som får bidrag har drogpolicy.

Framtiden

Älvdalens kommun har ett positivt bekymmer i form av att barnafödandet stabiliserats under de senaste åren, vilket innebär ett fortsatt tryck på barnomsorgen. Förhoppningsvis kommer vi att kunna klara den med en mindre utökning av den nuvarande ramen. För grundskolans senare år innebär de närmaste åren en minskning i elevantal som, inom ytterligare ett par år, kommer att påverka gymnasieskolan. Vi står med andra ord inför en utmaning att under ett antal år föra över resurser från de äldsta eleverna till de yngsta. Möjligheterna att parera kostnadsökningen kommer markant att förbättras med en ny Älvdalsskola.

För fritidsverksamhetens del förs en diskussion om att överlåta en del av verksamheten, framför allt vad gäller sim- och ishall, i privat regi.

Tekniska nämnden

Ordförande: Peter Nygren

Avd. chef: Anders Bernhardsson

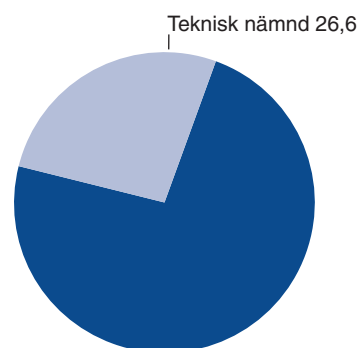

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	62 479	61 578	46 385
Driftkostnader	107 639	97 777	83 973
Nettokostnader	45 160	36 199	37 588
Kapitalkostnader	34 695	35 317	30 454
Tillskott av skattemedel	69 068	62 619	63 758
Resultat	-10 787	-8 897	-4 284
Nettoinvesteringar	38 956	49 083	22 640

Andel av total verksamhet

(procent)

Ekonomiskt resultat

Drift och underhåll inom Samhällsbyggnad 2007:

Bokslutet för 2007 vad gäller skattefinansierad verksamhet visar ett negativt nettoresultat på 4 200 tkr exklusive realisationsförlust vid försäljning av fastighet fördelat enligt följande:

Tekniska nämnden: +5 tkr

Teknik, skattefinansierad verksamhet: -450 tkr

Fastighet: -4 592 tkr

Sysselsättningsåtgärder: -397 tkr

Räddning: -185 tkr

Chef samhällsbyggnad inkl. bostadsanpassning:

+1 144 tkr

Taxefinansierade verksamheter

Vatten och avlopp: +459 tkr

Avfallshantering: -1 762 tkr

Investeringsprojekt inom Samhällsbyggnad 2007

Totalt har det investerats 38 956 tkr inom verksamheten under 2007, varav de största projekten är Tallbacken, 29 753 tkr, och va Gränjesåsvallen, 2 380 tkr. Nettoresultatet för investeringarna har blivit 27 647 tkr genom en intäkt på 10 000 tkr vid försäljningen av Pressmaster.

Taxefinansierad verksamhet Vatten och avlopp

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006
VA		
Verksamhetens intäkter	24 551	25 247
Verksamhetens kostnader	-20 898	-20 536
Avskrivningar	-3 194	-3 262
Resultat	459	1 449
Nettoinvesteringar	2 413	3 666

Intäkterna från va-taxan har i jämförelse med budget visat ett överskott, och kostnaderna ett underskott. På kostnadssidan har ledningsnätet överskridit budget med 1 500 tkr. Nettoresultatet slutade på plus 459 tkr.

Enligt lag om allmänna vattentjänster skall va-verksamheten för om verksamhetsåret 2007 särskiljas. Huvudsyftet är att säkerställa att inte avgiftsuttaget blir för högt över tiden. Verksamheten har belastats med 500 tkr för gemensamma OH-kostnader, varav 100 tkr avser gemensamma resurser inom samhällsbyggnadsavdelningen och 400 tkr kommungemensamma resurser. Beloppen är baserade på verksamhetens andel av den totala bruttokostnaden.

Balansposter för va-verksamheten framgår av nedanstående tabell.

Balansposter

(tkr)	2007
Anläggningstillgångar	
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	49 492
Maskiner och inventarier	499
Omsättningstillgångar	
Fordringar (konsumtionsavgifter)	3 350
Eget kapital och skulder	
Ingående eget kapital	0
Årets resultat	459
Kortfristiga skulder (periodiserade anslutningsavgifter)	1 191

Avfallshanteringen

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006
Renhållning		
Driftintäkter	10 357	9 830
Driftkostnader	11 256	10 266
Nettokostnader	899	436
Kapitalkostnader	863	548
Tillskott av skattemedel	0	
Resultat	-1 762	-984
Nettoinvesteringar	4	2 356

Den nya renhållningstaxan enligt det nya systemet med kärll vid fastigheten har tagits i bruk vid halvårsskiftet. Intäkterna har i stort sett följt budgeten, men kostnaderna för de extraordinära åtgärderna med omställningen och genomgång av abonnentregistret har varit mer omfattande än beräknat. Avfallshanteringen har under 2007 haft ett underskott på -1 762 tkr, varav drygt 900 tkr har kunnat härledas till de extraordinära åtgärderna.

Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006
Skattefinansierad verksamhet		
Driftintäkter	27 571	26 501
Driftkostnader	77 963	69 452
Nettokostnader	50 392	42 951
Kapitalkostnader	28 160	29 031
Tillskott av skattemedel	69 068	62 619
Resultat	-9 484	-9 363
Nettoinvesteringar	25 230	43 061

Teknik

Drift och underhåll

Väg, skog och park

Verksamheterna har ett samlat nettounderskott på 487 tkr. De största enskilda avvikelserna har varit inom trafikbelysningen där budgeten för nät- och underhållskostnaderna har överskridits med 290 tkr. Kostnaderna för vintervägsunderhållet har varje år haft en tendens att öka beroende på att behovet av plogning och sandning har ökat. Parkverksamheten har också ett underskott på 160 tkr, varav 60 tkr är kostnader för bland annat skadegörelse.

Fastighet

Drift och underhåll

Fastighetssidan har haft ett underskott på 4 592 tkr för drift- och underhållskostnader. Under senare år har årsbudgeten tenderat att endast täcka rena driftkostnader, men under 2007 har det inte lyckats. En stor minuspost vad gäller drift har varit minskade hyresintäkter för Pressmaster, vilket gett ett negativt resultat med 1 450 tkr mot budget. Elavgifterna har blivit 2 400 tkr över budget och spetsningen med olja vid sim- och ishallen har kostat 900 tkr mer än budgeterat.

Sysselsättningsåtgärder

Sysselsättningen har haft ett underskott på 397 tkr. Orsaken är att plusjobben och en halvtidstjänst på Returen har varit obudgeterade. Dessutom har det uppstått vissa kringkostnader i samband med dessa tjänster.

Räddning

Drift

Det ekonomiska resultatet för räddningstjänsten visade ett underskott på -195 tkr. Anledningen är att antalet larm har ökat, vilket gett ökade personalkostnader samt oförutsett höga utgifter för reparation av fordon och vattenpumpar.

Chef för Samhällsbyggnad inklusive bostadsanpassning

Kostnaden för bostadsanpassning har överskridit budget med endast 60 tkr under året, och det relativt stora överskottet beror på EU-bidrag för projektet Miljöbaserad fisketurism där kostnaderna låg på 2006.

Verksamhetsresultat

Taxefinansierad verksamhet

Vatten och avlopp

Utöver ordinarie underhåll har den största ledningsutbyggnaden varit avloppsledningar med pumpstationer i Gränjesåsvallen. Totalt i kommunen har fem fastigheter anslutits till både vatten och avlopp, tre till endast vatten och åtta fastigheter till endast avlopp.

Miljönämnden har inkommit med en förfrågan om att införliva ett område med arton fastigheter i Evertsberg i det kommunala verksamhetsområdet för avlopp. Anledningen är inventeringen av enskilda anläggningar som gjorts i området.

Mål 2007	Måluppfyllelse
Utredning bör ske för fastställande av storleken på eftersatt underhåll inom va.	Ej klart.
Dricksvattnet ut från vattenverket ska alltid vara tjänligt mikrobiologiskt och kemiskt.	Ja, angående mikrobiologisk kvalitet. Nej, när det gäller kemisk kvalitet. Två vattenverk har för hög fluoridhalt.
2007 skall fungerande flödesmätare finnas på samtliga reningsverk.	Ej uppfyllt.

Tillståndsansökan för utbyggnad av Idre reningsverk lämnades till länsstyrelsen under hösten 2006 och ett tillstånd för utbyggnad väntades under 2007. Utbyggnaden av reningsverket har föranletts av de utbyggnader som beräknas ske i samband med projektet Tre toppar. I och med fastställandet av verksamhetsområdet för avlopp i Gränjesåsvallen har utbyggnaden av avloppsledningar påbörjats där.

Avfallshanteringen

Under året har det satsat mycket resurser på information genom framtagande av ett antal broschyrer och en gemensamt framtagen miljöalmanacka för 2008 tillsammans med Mora och Malung-Sälen.

Omställningen till kärll vid fastigheterna har slutförts och en ny renhållningstaxa har trätt i kraft 1 juli 2007. FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen) har nu hela ansvaret för återvinningsstationerna för förpackningsmaterial.

Mål 2007	Måluppfyllelse
Lagstadgad kommunal avfallsplan inom DalaAvfall ska vara framtagen i samarbete senast 2007-12-31.	Nej.
Miljöriktig hemkompostering uppmuntras och under 2007 skall 50 % av abonnenterna hemkompostera.	Nej, hemkomposterat var 47,2 procent 13 sep. 2007. Det fattades 77 hushåll för att nå 50 procent.
Mängden avfall som förs till deponering ska minimeras och skall vara mindre än 2006 års deponering.	Uppfyllt. Deponering 2006: 410,6 ton, 2007: 239,4 ton.

Hanteringen har ställts om från inlämning av allt avfall vid återvinningsstationer till kärll vid fastigheten för brännbart och komposterbart avfall. Anledningen till omställningen har huvudsakligen varit att kommunen inte längre vill sponsra FTI, som har det fulla ansvaret för insamlingen och omhändertagandet av tidningar och förpackningar. Omställningen har gjort att vi under en del av året haft två system och samtidigt gjort en kraftansträngning för att uppdatera kundregistret.

Skattefinansierad verksamhet

Teknik

Väg, skog och park

Kostnaden för vintervägsunderhållet har de tre senaste tre åren ökat med i medeltal 500 tkr per år, eller 40 procent, i förhållande till de tre åren dessförinnan. Med samma ramtilldelning innebär det att toppbeläggning för väglitaget får skjutas på framtiden.

Det finns i kommunen ett antal gamla lekplatser, hockeyplaner och badplatser som förfaller och som ingen numera känner något ansvar för. Under året har gjorts en inventering av antal och status. Målet har varit att för de anläggningar som skall vara kvar skall det klarläggas vem som ansvarar för drift och underhåll inklusive säkerheten.

Mål 2007	Måluppfyllelse
Under 2007 skall det tas fram ett nytt drift- och underhållsavtal med Fortum Ryssa AB.	Ej klart.
Utredning för fastställande av storleken på eftersatt underhåll inom gatuverksamheten	Ej klart.
Alla gatlampon i kommun skall vara registrerade med koordinater för hantering i GIS-system.	Klart.

Fastighet

Chris-Tina Eriksson har anställts som fastighetschef i februari 2007, vilket har gjort att vi kunnat ta tag i många eftersatta frågor inom administrationen på fastighetssidan. En stor del av tiden har satsats på personalfrågor och personalutveckling. Vidare har ett åtgärdsprogram tagits fram för att sänka kostnaderna inom fastighetsområdet. Programmet innebär även personalminskningar som delvis påbörjats under året och som kommer att fortskrida under 2008. Ett underlag för gränsdragning och ansvarsfördelning för driftpersonalens arbetsuppgifter har tagits fram, och detta tillsammans med resultatet från utförd städutredning kommer att ligga till grund för att kunna tillämpa någon form av internprissättning av kommunala fastigheter, och också minimera framtida tolkningsfrågor mellan parterna.

Underhållet har tyvärr även detta år varit minimalt, men uppställda mål har trots allt till många delar uppfyllts eller börjat uppnås.

På investeringssidan har sista etappen på om- och tillbyggnaden av Tallbacken påbörjats i slutet på året. I den etappen ingår även färdigställandet av ett tillagningskök enligt kostutredningen. Även projektet Älvdalsskolan (Nya Kulturcentret med utbildning) har tagit ett ordentligt kliv, då vi har antagit att den upphandlade arkitektfirman går från förstudie till projektering. Arbetet med tillagningsköket på Solängsgården i Idre har även kommit igång alldeles i slutet av året.

Mål 2007	Måluppfyllelse
Tillsätta fastighetschef.	Ja.
Sänkt energiförbrukning på Skrullebo genom byte av värmesystem och optimering.	Ja.
Effektivisering av städrutiner enligt utredning.	Ja. Genomfört Å, S, I. Vi har mött ett utökat behov med bibehållen personalstyrka och uppsägning av köpta städentreprenader.
Avyttring av 2 500 m ² fastigheter.	Ja. Pressmaster, Särna Offroad, Nylundska fastigheten, Konrads.
Sänkt oljeförbrukning 20 m ³	Delvis uppfyllt. Gäller de fastigheter med utbytt värmesystem.
Sänkt elförbrukning 200 000 kwh.	Nej.
Införa internhyressystem	Påbörjat.
Påbörja framtagande av Lokalförsörjningsplan.	Ja.
Utredning av fastighetsskötsel.	Ja.
Övrig energieffektivisering genom tilläggsisoleringar o. dyl.	Nej.

Räddning

Räddningstjänsten sorterar under räddningsnämnden (ks-au) och tekniska nämnden. Verksamheten bedrivs i enlighet med fastställt handlingsprogram. Detta är målbeskrivningen för hur räddningstjänsten skall bedrivas i kommunen. Antalet larm har ökat kraftigt på samtliga stationer jämfört med 2006, totalt från 148 till 204 stycken. Vad gäller trafikolyckor har dessa ökat från 25 till 30, automatlarm från 26 till 39 och i väntan på ambulans från 37 till 67 stycken.

Mål 2007	Måluppfyllelse
Samtidig personal skall övas 50 timmar.	Nej. Faktisk tid 44 timmar beroende på långtids-sjukskrivningar.
Nyanställning och grundutbildning av 4 stycken i Särna. Uppmuntra kvinnor att söka.	Ja. Första kvinnliga brandmannen anställd i Särna.
Information till samtliga hushåll i kommunen gällande allmän brandkunskap och brandskydd i bostäder.	Ja.
Medverka i Dalarnas brandskyddsförenings julkampanj på handbrandsläckare och brandvarnare.	Ja. 100 handbrandsläckare och 20 brandvarnare har sålts i kommunen.
Utbilda samtliga 6-åringar, 2, 5 och 8 klasser i brandskydd.	Nej. Svårt att få tid i skolan trots att det är inskrivet i kommunens handlingsprogram.
Utbilda 3 st. styrkeledare	Nej, endast 2 st p g a återbud.
Utbilda 5 st brandmän i räddningsinsats (SRV).	Ja.

Framtiden

Taxefinansierad verksamhet

Vatten och avlopp

Det är i norra kommundelen ett stort antal detaljplaner för fritidsbebyggelse på gång, varav några kommer att bebyggas under 2008. Den närmaste framtiden kommer att präglas av utbyggnaden av Idre avloppsreningsverk, inklusive va-ledningar till planerad bebyggelse. Den totala kostnaden för va-utbyggnaden kommer att bli en bra bit över 50 miljoner. Samtidigt har vi ett stort behov av upp- rustning av äldre va-anläggningar och vi har ett revisionskrav på att göra en utredning för att fastställa storleken på det eftersatta underhållet.

Vi har också fått en ny lag – lag (2006:412) om allmänna vattentjänster – som styr va-verksamheten, och det innebär att vi snarast skall ta fram en ny ABVA (allmänna bestämmelser för vatten och avlopp) enligt nya lagen.

Avfallshanteringen

Det framtida arbetet kommer att fokuseras på upp- rustning av återvinningscentralerna för underlättande av avfallssorteringen och samtidigt få en rationell hantering och transport av avfallet till behandlingsanläggningarna. Målet är att få bättre återvinningscentraler till lägre kostnad. Samtidigt pågår arbetet med att särskilja avfallsströmmarna: företagets verksamhetsavfall från hushållsavfallet.

En utvärdering skall ske av renhållningstaxan som trädde i kraft 1 juli 2007, och under nästa år måste kommunen även ta fram en ny uppdaterad kommunal avfallsplan.

Skattefinansierad verksamhet

Teknik

Väg, skog och park

Vägunderhållet ligger fortfarande på en så låg nivå att det inte uppfyller kommunallagens krav på god hushållning. I verksamhetsplanen för 2008 ingår som konkreta mål att genomföra utredningar om det eftersatta underhållets storlek avseende gator och vägar, i syfte att ge underlag till framtagande av fleråriga underhållsplaner.

Fastighet

Genom framtagna utredningar och program och planerade åtgärder såsom lokalbehovsutredning, åtgärdsförslag för besparingar, internprissättning av lokaler etc., har vi ett krävande men samtidigt spännande arbete framför oss. Detta innebär att rätta åtgärder måste till för att hålla fastighetskostnaderna på en nivå som platsar i kommunens totala ekonomi, samtidigt som man håller en god kvalitet på lokalerna och tillgodoser en bra arbets- och i förekommande fall boendemiljö.

På investeringssidan går vi in i en fas när utbyggnaden av och behoven för äldreboende och kosthantering landar och fokus ställs in på framför allt projektet med Älvdalsskolan samt på ökande lokalbehov för barnomsorgen. Detta kommer att innebära stora investeringar som ställer höga krav på optimering av driftkostnader och sambrukarlösningar för nya anläggningar.

Energiförsörjningen är, och kommer att bli, en av de viktigaste hörnstenarna för samhället i stort och inte minst för framtida fastighetsförvaltning. Detta gäller både ekonomi och miljö, varför energioptimering av alla tänkbara slag är en mycket viktig framtidsfråga. Den planerade fjärrvärmecentralen i samband med pelletstillverkning, som är tänkt att placeras på industriområdet i Märback, är ett spännande projekt som vi hoppas kommer att fullföljas. Detta skulle innebära att vi kan konvertera kommunala fastigheter till biobränslebaserad fjärrvärme.

På personalsidan kommer ytterligare satsningar att ske vad gäller vidareutbildning och personalutveckling av olika slag. Ett samarbete med bostadsstiftelsen i Särna-Idre vad gäller fastighetsskötsel diskuteras, och planen är att detta sjsätts i mars 2008.

Räddning

Åtta personal som är grundutbildade internt (preparandutbildning) skall utbildas av Räddningsverket. Beroende på hur utbyggnaderna av fjällanläggningarna i Idreområdet utfaller, måste vi bereda oss på att det kan bli aktuellt att utöka räddningstjänsten i Idre genom att flytta delar av styrkan närmare anläggningarna för att förkorta insatstiderna.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Hans Jensen

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	718	772	808
Driftkostnader	2 982	2 594	1 679
Nettokostnader	2 264	1 822	871
Kapitalkostnader	24	34	63
Tillskott av skattemedel	1 987	1 778	1 266
Resultat	-301	-78	332
Nettoinvesteringar			0

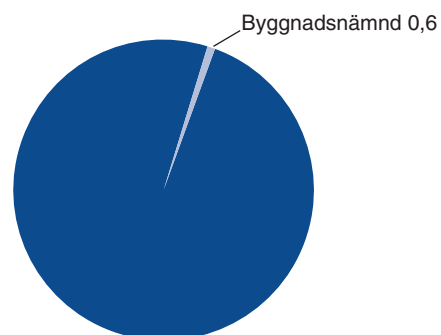
Ekonomiskt resultat

Plan- och bygglov blev underbudgeterad i samband med personalförändringen när stadsarkitekten överflyttades från utvecklingskontoret till byggnadsnämnden. Delårsrapportens bokslutsprognos visade ett underskott för kostnaderna på 300 tkr.

På intäktsidan beräknades en minskning av byggandet under 2007 och intäktsbudgeten sänktes med 150 tkr till 450 tkr. Nu höll inte den negativa prognosen utan intäkterna slutade på drygt 700 tkr, vilket uppvägde kostnadssidans underskott. Stadsarkitekten och byggnadsinspektören sa upp sig under hösten och slutade till årsskiftet. Rekryteringsarbetet under hösten kostade 150 tkr, vilket gjorde att plan- och bygglovsverksamheten fick ett underskott på 125 tkr. Funktionen som stadsarkitekt löstes tillfälligt genom externt köp av tjänsten.

Andel av total verksamhet

(procent)

Verksamhetsresultat

Antalet bygglov för bostads- och fritidshus har minskat de tre senaste åren men ökat för övriga byggnader, inklusive om- och tillbyggnad. Den totala mängden ärenden till byggnadsnämnden ökar stadigt. Utöver ordinarie ärenden var tre stycken speciella – ett överklagande av ett strandskyddsärende och ett svartbygge inom ett naturskyddsområde. En typ av ärenden som ökat men som inte finns med i statistiken är nerskräpningsärenden. Utöver byggloven pågår arbetet med ett stort antal detaljplaner för främst fritidshus i norra kommundelen och detaljplaneändring för industriområdet Märback.

Fördelning av behandlande ärenden

Ärende	2005	2006	2007
Bygglov, bostadshus	4	9	2
Bygglov, fritidshus	71	56	56
Om- och tillbyggnad, bostadshus	30	22	25
Om- och tillbyggnad, fritidshus	34	32	28
Övriga byggnader	60	62	80
Om- och tillbyggnader	17	18	23
Avslagna ärenden	3	2	3
Avstyckningar, fastighetsreg	2	3	4
Förhandsbesked	10	17	21
Brandfarlig vara	6	5	0
Skyltar	4	9	10
Ändrat bygglov, användning	3	8	6
Rivningslov	1	1	6
Tillfälligt bygglov	11	4	10
Strandskyddsdispens	35	60	36
Remisser, besvarade	6	10	8
Transformatorer	9	0	10
Master	0	1	3
Bygganmälan	5	17	12
Summa ärenden	311	336	343

Särskilda mål för 2007	Måluppfyllelse
Av det antal ansökningar om bygglov och förhandsbesked som behandlas i nämnden, ska 90 % vara slutförda inom en månad från den tidpunkt då fullständiga ansökningshandlingar inkommit.	Uppfyllt.
Av de bygglovsärenden som behandlas genom delegation, ska 90 % slutbehandlas inom tre veckor från den tidpunkt då fullständiga ansökningshandlingar inkommit.	Uppfyllt.
Arbetet med revidering av kommunens översiktsplan ska påbörjas för att hinna avslutas under mandatperioden.	Revidering för norra kommundelen är i slutfasen men inte avslutad.

Framtiden

Det är ett antal detaljplaner på gång där byggnationen troligtvis kommer att starta under 2008 och vi räknar med en ökning av antalet bygglov den närmaste tiden. Detta samtidigt som vi under våren har ont om personal på grund av att två personer slutade sina tjänster vid årsskiftet. Arbetet med översiktsplanen för norra kommundelen är i stort sett klar och när den är fastställd kommer arbetet med södra kommundelen att starta.

Miljönämnden

Ordförande: Peter Egardt
Miljöchef: Edita Platbardis

Resultaträkning

(tkr)	2007	2006	2005
Driftintäkter	2 916	2 054	2 228
Driftkostnader	4 997	4 597	3 882
Nettokostnader	2 081	2 543	1 654
Kapitalkostnader	40	42	21
Tillskott av skattemedel	2 291	2 173	1 991
Resultat	170	-412	316
Nettoinvesteringar			0

Inledning

Under år 2007 har personalsituationen utvecklats. Miljöavdelningen har genom tre extra medarbetare från plusjobbprogrammet kunnat öka kontinuiteten i att utveckla rutiner för ärendehantering och administrationen, samt påskynda inventeringar inom viktiga verksamheter. Tillsynsregistret fortsätter att förbättras genom att nya objekt läggs in och gamla uppgifter revideras.

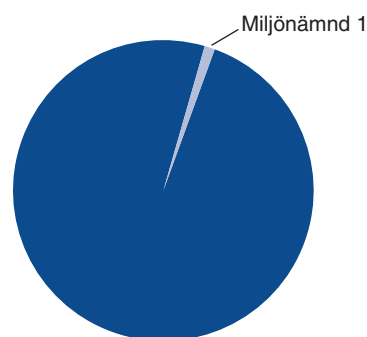
Genom fortsatt avloppsinventering och genom kalkningsprojekt har miljömålen "Ingen övergödning" och "Minskad försurning" satts i fokus. Fortsatt ökning av ansökningar om avfallsdispenser gav miljöavdelningen merarbete, men även en mer ut hållig hantering av hushållsavfall i kommunen. Samarbetet med avdelningar inom Region Siljan har fortsatt inom olika arbetsområden.

Ekonomiskt resultat

Miljönämndens verksamhet har klarats inom den tilldelade budgetramen. Den totala verksamheten har resulterat i ett överskott på 170 tkr. 150 tkr av överskottet kommer från ej utnyttjade bidrag till vatten- och avloppsanläggningar.

Miljönämnden har givit ett underskott på cirka 1,9 tkr, beroende på extra utbildningsinsatser för nämndemän.

Andel av total verksamhet (procent)

Myndighetsutövningen har givit ett överskott både på intäkts- och extrabidragssidan med 5 tkr och underskott på kostnadssidan med 21 tkr. Det sammanlagda överskottet uppgår till cirka 26 tkr.

Energirådgivningen har klarats inom det tilldelade bidraget från Energimyndigheten, med ett överskott på 12 tkr. Bidraget har förstärkts med ett kommunalt bidrag på 20 tkr för effektivisering av de kommunala byggnaderna.

Naturvården Till miljöavdelningens projekt för sammanställning av genomförda naturvårdsprojekt i Älvdalens kommun bidrar länsstyrelsen med 50 % av kostnaderna, som för år 2007 blev 178 tkr. De resterande 178 tkr har belastat myndighetsutövningen i form av arbetstid.

Kalkningsverksamheten är en statsbidragsfinansierad verksamhet som administreras av miljöavdelningen och den praktiska delen har övertagits från FAST-gruppen 1 juli 2007. Den belastar inte miljö-nämndens budget.

Verksamhetsresultat

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i enlighet med verksamhetsplanen för 2007 och har anpassats efter de resurser som har stått till nämndens förfogande. De prioriterade områdena har varit livsmedelstillsyn med omgodkännande av verksamheterna enligt EU-lagstiftningen, och inom miljöskydd

har det varit tillsyn av verksamheter med petroleumprodukter samt fortsatt avloppsinventering.

Mål	Måluppfyllelse
Att öka tillsyn inom miljöskydd.	7 procents ökning i utförd tillsyn jämfört med planerad tillsyn.
Att öka tillsyn inom livsmedelsskydd.	Samma nivå i utförd tillsyn jämfört med planerad tillsyn.
Att öka tillsyn inom hälsoskydd.	24 procents minskning i utförd tillsyn jämfört med planerad tillsyn.
Att öka tillsyn inom djurskydd.	40 procents ökning i utförd tillsyn jämfört med planerad tillsyn.

Ambitionen har varit att ge god service till allmänheten vid ansökan om tillstånd för olika verksamheter, såsom anläggningar av värmepumpar och avlopp, samt att ha rimliga handläggningstider för andra prövningsärenden, klagomål och remisser.

Miljöavdelningen har genom miljöchefen deltagit i det regionala arbetet med klimatstrategi.

Miljöavdelningen ingår i regionala arbetsgrupper som ska utveckla gemensamma arbetssätt inom tillsyn av hälsoskydd, kemikalier, enskilda avlopp och avloppsreningsverk.

Miljöavdelningen fortsätter att lägga stor vikt vid förebyggande miljöarbete genom information

till verksamhetsutövarna och genom att uppdatera informationsmaterialet på webbplatsen.

Den medvetna satsningen på att förbättra och effektivisera verksamheten har fortsatt genom nya rutiner vid planerad tillsyn, nya mallar samt genom kvalitetssäkringen av verksamheten och den interna kontrollen.

Energirådgivningen har haft inriktning på energieffektiviseringsarbetet och ett examensarbete har genomförts inom miljöavdelningen med inriktning på fjärrvärme/närvärme.

Älvdalens kommun har genom miljöavdelningen ansökt om att ingå i ett treårigt program: 2008–2010 Uthållig kommun. Syftet med programmet är att varje kommun genom att ta fram en plan för uthållighet, specifik för den egna kommunen, får stöd av bland annat Energimyndigheten och högskolan för att genomföra den.

Naturvården har blivit en del av miljöarbetet med fortsatt inventering av naturvårdsprojekt i Älvdalens kommun och ett årligt naturvårdspris på 10 tkr har tilldelats Kåtilla Samfällighetsförening.

Nyckeltal

Nya nyckeltal håller på att tas fram angående måluppfyllelse för olika skyddsområden. Gällande planerad tillsyn är det uppfyllelse av tillsynsplan som har tagits fram.

Tillsynsområde – objekt	Planerad tillsyn – antal obj	Utförd planerad tillsyn – antal obj	Diff antal obj	% utförd/planerad tillsyn	Utförd oplanerad tillsyn – antal obj	Kvot oplanerad/utförd tillsyn	% oplanerad/utförd tillsyn
Miljöskydd (137)	30	32	2	+7	153	153/185	+83
Livsmedelsskydd	15	15	0	0	13	13/28	+46
Hälsoskydd	21	16	5	-24	71	71/87	+82
Djurskydd	10 (9)	14 (18)	4 (9)	+40 (+50)	5	5/19	+26
Avfallsdispens	* 482	511	29	+6			

* jmf med 2006

( ) I parentes finns siffror angående kommunikation med verksamhetsutövare

Framtiden

Det stabila personalläget kommer att fortsätta under en del av 2008, drygt ett halvt år kommer tre plusjobbare att kunna fortsätta utföra extra uppgifter på miljöavdelningen.

Att fortsätta arbetet med att förbättra hanteringen av tillsynsregistret ECOS, samt att inrätta ett arkiveringssystem, ingår i de viktigaste uppgifterna under de kommande åren. Införandet av informationsmaterial på webbplatsen, samt framtagandet av mallar för miljöavdelningens verksamhet, kommer att kvalitets-säkra arbetet och spara personella resurser.

Samhällskraven och ny lagstiftning ger ständigt nya direktiv för tillsynsarbetet. Att uppnå miljömålet som "Giftfri miljö" genom kontroll av bekämpningsmedelsrester i livsmedel och miljömålet

"Ingen övergödning" genom minskad fosforhalt i tvätt- och diskmedel, samt upprättande av gödselplaner för djurhållningen, är kommande viktiga åtgärder. Förslag på en framtida statlig tillsyn av djurskyddet håller på att arbetas fram.

Inom energi- och klimatrådgivningen kommer tonvikten att fortsätta att läggas på omställningen från fossila energikällor och på effektiviseringen i byggnader. Pilotprojekt angående miljö- och klimatinformation i skolan påbörjas under 2008. Miljöavdelningen kommer att fortsätta arbetet med att implementera de nationella och regionala miljökvalitetsmålen i kommunens olika verksamheter och hoppas på att bilda en kommunal klimatstrategigrupp med kontaktpersoner från olika kommunala verksamheter.

Resultaträkning

(tkr)		2007	2006
Verksamhetens intäkter	not 1	101 435	107 913
Verksamhetens kostnader	not 2	-435 505	-429 582
Jämförelsestörande post	not 3	-5 342	0
Avskrivningar	not 4	-22 220	-20 302
Verksamhetens nettokostnad		-361 632	-341 971
Skatteintäkter	not 5	229 673	224 976
Generella statsbidrag och utjämning	not 6	129 685	127 603
Finansiella intäkter	not 7	167	258
Finansiella kostnader	not 8	-6 983	-6 133
Resultat före extraordinära poster		-9 090	4 733
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat		-9 090	4 733

Kassafödesanalys

(tkr)	2007	2006
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-9 090	4 733
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	not 9 28 772	23 436
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	19 682	28 169
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet		
Förändringar av förråd	-26	-61
Förändringar av kortfristiga fordringar	-4 216	-6 068
Förändringar av kortfristiga skulder	-1 351	17 206
Kassaflöde från den löpande verksamheten	14 089	39 246
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-44 121	-54 150
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11 609	558
Investeringar i finansiella tillgångar	-2 094	-3 130
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	50	12072
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-34 556	-44 650
Finansieringsverksamheten		
Amortering av låneskulder	-305	-299
Nya lån	17 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	16 695	- 299
Årets kassaflöde	-3 772	-5 703
Likvida medel IB	3 859	9 562
Likvida medel UB	87	3 859

Balansräkning

(tkr)		2007	2006
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 10	322 675	318 804
Maskiner och inventarier	not 11	25 596	24 487
Finansiella anläggningstillgångar	not 12	4 380	2 364
Summa anläggningstillgångar		352 651	345 655
Omsättningstillgångar			
Förråd	not 13	813	787
Fordringar	not 14	31 913	27 698
Kortfristiga placeringar	not 15	0	0
Kassa och bank	not 16	87	3 859
Summa omsättningstillgångar		32 813	32 344
SUMMA TILLGÅNGAR		385 464	377 999
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	not 17	137 450	146 540
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	not 18	5 442	4 516
Andra avsättningar	not 19	1 320	1 095
Summa avsättningar		6 762	5 611
Skulder			
Långfristiga skulder		163 184	146 429
Kortfristiga skulder	not 20	78 068	79 419
Summa skulder		241 252	225 848
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		385 464	377 999

Panter och ansvarsförbindelser

(tkr)	2007	2006
Borgensåtaganden	55 729	57 873
Pensionsförpliktelser, som inte upptagits som skuld eller avsättning	180 486	158 439
Övriga ansvarsförbindelser		
Summa panter och ansvarsförbindelser	236 215	216 312

Kommunen har i beslut i kommunfullmäktige 1996–06–17 § 68 ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till de lånebelopp som kommunen och dess bolag har i Kommuninvest. Vid årsskiftet hade Älvdalens kommun lånat 97,1 mkr och borgat för 18,75 mkr hos Kommuninvest. Detta motsvarar 0,15% av Kommuninvests utlåning 2007–12–31.

Nothänvisningar

	2007	2006
1 Verksamhetens intäkter		
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningen	123 207	127 706
Interna poster	-21 772	-19 793
	101 435	107 913
2 Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisningen	497 980	480 814
Jämförelsestörande post	-5 342	0
Interna poster	-21 772	-19 793
Kapitalkostnader	-39 759	-36 314
Pensionsskuldförändring	777	-516
Personalkostnader	-2 660	-3 688
Pensionsutbetalningar, intjänat t o m -97	4 785	4 655
Löneskatt	1 412	1 367
Pensionsutbetalningar, indel inkl löneskatt	-46	-61
F-skatt	130	118
	435 505	429 582
3 Jämförelsestörande poster		
Pressmaster försäljning, realisationsförlust	5 342	0
4 Avskrivningar enligt plan		
Byggnader	16 472	15 056
Maskiner och inventarier	5 748	5 246
	22 220	20 302
5 Skatteintäkter		
Kommunalskatt	226 322	221 783
Övriga skatter	3 351	3 193
	229 673	224 976
6 Övriga skatteintäkter		
Utjämningsbidrag	111 019	104 099
Generellt sysselsättningsstöd	0	4 720
Strukturbidrag	18 666	18 784
	129 685	127 603
7 Finansiella intäkter		
Realisationsvinst PM-fond	0	130
Övriga finansiella intäkter	167	128
	167	258

	2007	2006
8 Finansiella kostnader		
Räntor på anläggningslån	6 374	4 866
Räntor utnyttjad checkkredit	397	162
Ränta pensionskostnad	149	141
Enl avtal bostadsdelegationen	0	964
Övriga finansiella kostnader	63	0
	6 983	6 133
9 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	22 220	20 302
Nedskrivning anläggningstillgångar	0	3 600
Nedskrivning finansiella tillgångar	28	
Övriga poster	31	0
Avyttringsförlust anläggningstillgångar	5 342	0
Avsättningar till pensioner	926	-375
Avsättningar för löneskatt	225	-91
	28 772	23 436
10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ack anskaffningsvärde IB	520 158	473 556
Årets anskaffningar	36 962	46 602
Försäljningar	-11 309	0
Ack anskaffningsvärde UB	545 811	520 158
Ack avskrivningar IB	-193 206	-173 993
Ack justeringar	-8 148	-8 148
Årets värdeförändring därav avskrivningar	-21 782	-19 213
därav nedskrivningar	-16 472	-15 056
därav uppskrivningar	-5 342	-4 157
därav uppskrivningar	32	0
Ack avskrivningar UB	-223 136	-201 354
	322 675	318 804

	2007	2006
11 Maskiner och inventarier		
Ack anskaffningsvärde IB	54 928	47 380
Årets anskaffningar	7 157	7 548
Försäljningar	-300	0
Ack anskaffningsvärde UB	61 785	54 928
Ack avskrivningar IB	-30 441	-25 195
Årets avskrivningar	-5 748	-5 246
Årets nedskrivningar	0	0
Ack avskrivningar UB	-36 189	-30 441
	25 596	24 487
12 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier	2 497	431
Andelar	393	393
Utlämnade lån	513	563
Grundfondskapital	977	977
	4 380	2 364
13 Förråd		
Tekniska kontoret	659	643
Tallbackens dagcentral	3	4
Solängsgården dagcentral	24	20
Dagcenter Älvdalen	35	33
Dagcenter Idre	0	0
Porfyruseet	92	87
	813	787
14 Kortfristiga fordringar		
Upplupna skatteintäkter	4 970	637
Statsbidragsfordringar	2 445	9 254
Fakturafordringar	12 508	9 222
Utgiftsförskott och inkomstrester	2 240	2 360
Övrigt	9 750	6 225
	31 913	27 698
15 Kortfristiga placeringar		
Ingående balans	0	8 892
Köp fondandelar	0	3 000
Inlösen fondandelar	0	-12 022
Realisationsvinst	0	130
Utgående balans	0	0
16 Likvida medel		
Kontantkassa	23	25
Postgiro	0	3 834
Bank	64	0
	87	3 859

	2007	2006
17 Eget kapital		
Eget kapital vid årets början	146 540	141 807
Årets resultat	-9 090	4 733
Eget kapital vid årets utgång	137 450	146 540
18 Förvaltning av medel avsatta för pensioner		
Avsättning till pension och liknande förpliktelser	5 442	4 516
Pensionsmedlens användning:		
Återlån i verksamheten		
Summa användning	5 442	4 516
19 Avsättning löneskatt	1 320	1 095
20 Kortfristiga skulder		
Inkomstförskott och utgiftsrester	18 665	18 009
Upplupna löner inkl semesterlöneskuld	18 093	18 319
Leverantörsreskontra	21 865	23 976
Övriga kortfristiga skulder	10 367	8 540
Checkräkningskredit	7 887	9 594
Förutbetalda anslutningsavgifter	1 191	981
	78 068	79 419

Driftredovisning

(tkr)	Intäkter			Kostnader			Resultat
	Budget	Redovisat	Avvikelse	Budget	Redovisat	Avvikelse	Avvikelse
KOMMUNFULLMÄKTIGE			0	1 848	2 159	-311	-311
KOMMUNSTYRELSEN	1 375	1 495	120	16 541	16 558	-17	103
Kommunstyrelsens kontor	3 777	4 481	703	21 655	22 351	-696	7
Summa kommunstyrelsen	5 152	5 976	823	38 196	38 909	-713	110
SOCIALNÄMNDEN			0	472	460	12	12
Socialchef	471	530	59	13 420	10 755	2 666	2 724
VÅR-enheten	1 840	931	-909	8 000	6 984	1 016	107
Omsorg Furuvägen Älvdalen	2 642	3 272	630	18 721	19 922	-1 202	-572
Omsorg Tallbacken Älvdalen	2 889	2 967	78	13 594	13 638	-43	35
Omsorg hemtjänst Älvdalen	2 480	2 563	83	21 381	21 397	-16	67
Särskild omsorg Älvdalen	610	555	-55	9 720	9 981	-262	-317
Omsorg Särna	2 400	2 817	417	18 264	18 682	-418	-1
Omsorg Idre	1 081	1 136	55	11 200	11 352	-152	-97
LSS Idre	834	1 094	260	11 118	11 120	-2	258
Individ- och familjeomsorg	1 575	1 498	-77	10 581	10 132	449	372
LSS	11 068	9 582	-1 486	15 679	16 526	-847	-2 333
Summa socialnämnden	27 891	26 946	-945	152 149	150 948	1 200	255
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN			0	450	540	-90	-90
Skolchef	851	1 028	177	23 285	24 391	-1 106	-930
Kostenheten	5 299	5 066	-233	11 165	10 892	273	40
Fritidsverksamhet	1 385	1 410	25	4 309	4 815	-505	-480
Kulturverksamhet	237	332	95	3 590	3 713	-123	-29
Älvdalens rektorsområde mitt	325	509	184	13 140	12 704	436	620
Älvdalens rektorsområde nord	2 200	2 436	236	14 799	14 907	-109	128
Älvdalens rektorsområde syd	1 779	2 077	298	13 928	15 712	-1 784	-1 486
Särna rektorsområde	2 093	1 994	-99	10 036	10 456	-419	-519
Idre rektorsområde	1 407	1 498	91	15 423	15 282	141	232
Gymnasiet, KomVux	6 602	7 822	1 220	43 294	42 175	1 119	2 340
Summa barn- och utbildningsnämnden	22 178	24 171	1994	153 419	155 586	-2167	-173
TEKNISK NÄMND			0	350	345	5	5
Chef samhällsbyggnad (inkl bost anp)	0	1 185	1 185	2 776	2 817	-40	1 144
Räddningstjänst, inkl civilförsvaret	669	1 050	381	8 812	9 388	-577	-195
Teknik, exkl planer och bygglov	1 149	1 709	560	9 454	10 330	-876	-316
Fastighetskontor	18 530	21 928	3 399	67 219	80 341	-13 123	-9 724
Sysselsättning	744	1 699	955	1 550	2 902	-1 352	-397
Renhållning	10 397	10 357	-40	10 396	12 119	-1 723	-1 762
Vatten och avlopp	23 376	24 551	1 175	23 376	24 092	-716	459
Summa teknisk nämnd	54 864	62 480	7 615	123 933	142 335	-18 402	-10 787
BYGGNADSNÄMNDEN			0	300	428	-128	-128
Teknik, planer och bygglov	450	718	268	2 137	2 577	-440	-173
Summa byggnadsnämnden	450	718	268	2437	3 006	-569	-301
MILJÖNÄMNDEN	0	0	0	300	298	2	2
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	2 171	2 916	745	4 161	4 739	-577	168
Summa miljönämnden	2 171	2 916	745	4 461	5 037	-576	170
SUMMA VERKSAMHET	112 707	123 207	10 500	476 443	497 980	-21 537	-11 037

Investeringsredovisning

(tkr)	Inkomster			Utgifter			Avvikelse
	Budget	Redovisat	Avvikelse	Budget	Redovisat	Avvikelse	Netto
Kommunstyrelsen	0	0	0	1 000	2 726	-1 726	-1 726
Socialnämnd	0	0	0	1 000	1 003	-3	-3
Barn- och utbildningsnämnden	0	0	0	3 000	3 229	-229	-229
Teknisk nämnd	0	11 309	11 309	37 000	38 956	-1 956	9 353
<i>Därav ramanslag Teknisk nämnd</i>	0			973		973	973
<i>Därav markförvärv och försäljning</i>	0	11 034	11 034	0	52	-52	10 982
<i>Därav Räddningstjänst</i>	0	0	0	215	350	-135	-135
<i>Därav Teknik</i>	0	0	0	1 110	1 437	-327	-327
<i>Därav Fastigheter</i>	0	275	275	32 702	34 700	-1 998	-1 723
<i>Därav Renhållning</i>					4	-4	-4
<i>Därav VA</i>				2 000	2 413	-413	-413
Miljönämnden			0			0	0
TOTALT	0	11 309	11 309	42 000	45 914	-3 914	7 395

De enskilt största investeringarna

Tillbyggnad Tallbacken	29 753
Avl-ledning Gränjesåsvallen	2 379
Aktier	2 094
Särna vårdcentral	1 451

Fem år i sammandrag

	2007	2006	2005	2004	2003
Utdebitering	21:81	21:81	21:81	21:81	21:81
Nettokostnader (inkl avskrivningar) per invånare, kr	49 121	46 094	44 755	42 791	41 909
Skatteintäkter per invånare, kr	48 812	47 524	46 041	44 043	45 535
Eget kapital per invånare, kr	18 670	19 752	19 047	18 374	17 474
Anläggningstillgångar per invånare, kr	47 902	46 591	42 446	41 323	39 738
Anläggningslån per invånare, kr	22 166	19 737	19 708	19 564	20 780
Nyupplåning i procent av årets bruttoinvesteringar	38,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbet löner och arvoden tkr (exkl sociala avg)	193 388	185 801	177 491	172 451	163 328
Löner och arvoden inkl soc avg i procent av bruttokostnaderna	63	61	62	62	60
Semesterlöneskuld och okompenserad övertid, tkr	18 093	18 319	17 547	18 081	19 336

Sammanställd redovisning

Koncernredovisningen ger en samlad bild av kommunens totala ekonomiska åtaganden oavsett val av verksamhetsform.

Förvaltningsberättelse

I koncernen Älvdalens kommun fanns 2007 två stiftelser där kommunens inflytande var hundra procent:

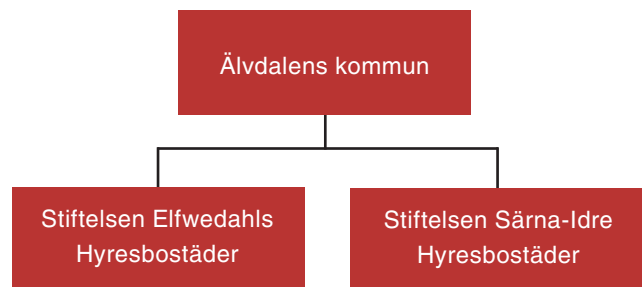
- Stiftelsen Elfwedahls Hyresbostäder – bygger och förvaltar bostäder i södra kommundelen.
- Stiftelsen Särna-Idre Hyresbostäder – bygger och förvaltar bostäder i Särna, Idre och Storsäterna.

Kommunen hade mindre ägarandelar och inflytande i följande bolag och stiftelser (för vissa stiftelser avser ägarandelen styrelserepresentationen):

Stiftelse eller bolag	Andel, %
Stiftelsen Idre Fjäll	46
Stiftelsen Nordomsjöns Bro	20
Stiftelsen Sydsamiskt Center	20
Stiftelsen Vasaloppsleden	17
Förenade Småkommuners Försäkring (FSF)	
Aktiebolag	4,3
AB Dalatrafik	1,5
AB Dala Kemiavfall	0,6
Dalhalla Förvaltning AB	0,5
Kommuninvest	8 226 andelar

Stiftelserna och bolagen togs inte med i koncernredovisningen därför att kommunen saknade ett väsentligt inflytande eller därför att företagens omsättning eller tillgångar inte var betydande i förhållande till kommunens resultat- och balansräkning.

Koncernens sammansättning 2007–12–31

Årets resultat

Koncernens resultat blev –10,5 mkr.

Stiftelsen Elfwedahls Hyresbostäder

Stiftelsens resultat före bokslutsdispositioner var +350 tkr. Stiftelsen ägde och förvaltade vid årets slut 260 lägenheter. Uthyrningsgraden var vid årsskiftet 95,9 procent. Antalet anställda under året var 5,4 årsarbetare. Stiftelsen beslutade vänta med att rusta upp värmecentraler i avvaktan på en planerad fjärrvärmeanläggning.

Stiftelsen Särna-Idre Hyresbostäder

Resultatet för den norra bostadsstiftelsen var –1 603 tkr. Stiftelsen ägde och förvaltade vid årets slut 129 bostadslägenheter. Av dessa är 73 belägna i Särna och 56 i Idre. Till Idre räknas även Storsäterna.

Vid årsskiftet var uthyrningsgraden 93 procent, att jämföra med 91 procent vid föregående årsskifte.

Älvdalens kommun har tidigare träffat ett avtal med staten som innebar att bostadsbeståndet ska minskas fram till och med 2002. Avtalet påverkade förvaltningen under hela 2007. Minskningen av antalet lägenheter genomfördes enligt avtalet. Under året var en person anställd för administrativa uppgifter. Stiftelsens fastigheter har ett efterstätt underhåll som nu ska åtgärdas. Kostnaderna för underhållet kommer att påverka företagets ekonomi mycket de kommande åren.

Koncernens resultaträkning

(tkr)		2007	2006
Verksamhetens intäkter	not 1	115 807	123 400
Verksamhetens kostnader	not 2	-447 387	-441 748
Jämförelsestörande poster	not 3	-5 342	
Avskrivningar	not 4	-24 002	-22 062
Verksamhetens nettokostnad		-360 924	-340 410
Skatteintäkter		229 673	224 976
Generella statsbidrag och utjämning		129 685	127 603
Jämförelsestörande poster			
Finansiella intäkter		263	299
Finansiella kostnader		-9 040	-8 311
Resultat före skatt		-10 343	4 157
Extraordinära kostnader			
Skattekostnader		-141	36
Årets resultat		-10 484	4 193

Koncernens kassaflödesanalys

(tkr)	2007	2006
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-10 343	4 157
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	not 5 30 462	25 195
Betald skatt	-117	
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	20 002	29 352
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet</i>		
Förändringar av förråd	-130	4
Förändringar av kortfristiga fordringar	-3 288	-4 964
Förändringar av kortfristiga skulder	-630	15 359
Kassaflöde från den löpande verksamheten	15 954	39 751
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-44 121	-54 140
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12 767	558
Investeringar i finansiella tillgångar	-2 094	-16
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	204	7 960
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-33 244	-45 638
Finansieringsverksamheten		
Amortering av låneskulder	-1 228	-607
Nya lån	17 000	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	15 772	-607
Årets kassaflöde	-1 518	-6 494
Likvida medel IB	4 840	11 334
Likvida medel UB	3 322	4 840

Koncernens balansräkning

(tkr)	Not	2007	2006
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		38 1891	38 0917
Maskiner och inventarier		25 637	24 572
Finansiella anläggningstillgångar	6	4 003	1 982
Summa anläggningstillgångar		411 531	407 471
Omsättningstillgångar			
Förråd		1 137	1 007
Fordringar	7	31 750	28 004
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank		3 322	4 840
Summa omsättningstillgångar		36 209	33 851
Summa tillgångar		447 740	441 322
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	8	146 158	156 736
därav årets resultat		-10 484	4 193
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och löneskatt		6 935	5 760
Summa avsättningar		6 935	5 760
Skulder			
Långfristiga skulder		212 640	196 608
Kortfristiga skulder	9	82 007	82 218
Summa skulder		294 647	278 826
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		447 740	441 322

Panter och ansvarförbindelser

Åtaganden (tkr)	2007	2006
Ställda panter		
Fastighetsinteckningar	8 872	8 872
Borgensåtaganden	55 729	57 873
Pensionsförpliktelser (inkl löneskatt) som inte upptagits som skuld eller avsättning	180 486	158 439
Summa panter och ansvarförbindelser	245 087	225 184

Nothänvisningar

Not	2007	2006
1 Verksamhetens intäkter		
Kommunen	99 458	105 915
Stiftelsen Elfvedahls		
Hyresbostäder	10 942	11 025
Stiftelsen Särna-Idre		
Hyresbostäder	5 407	6 460
	115 807	123 400
2 Verksamhetens kostnader		
Kommunen	-434 621	-428 798
Stiftelsen Elfvedahls		
Hyresbostäder	-7 121	-7 687
Stiftelsen Särna-Idre		
Hyresbostäder	-5 645	-5 252
Destination Älvdalen AB		-11
<i>Jämförelsestörande poster</i>		
Extra nedskrivning fastighet		
	-447 387	-441 748
3 Jämförelsestörande poster		
Pressmaster försäljning, realisationsförlust	5 342	5 312
4 Avskrivningar		
Maskiner och inventarier	5 792	5 312
Fastigheter och anläggningar	18 210	16 750
Byggnader, utrangering genom rivning		
	24 002	22 062
5 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	29 404	25 662
Avsättningar till pensioner	926	-467
Avsättningar för löneskatt	225	
Avveckling Destination Älvdalen	-93	
	30 462	25 195

Not	2007	2006
Finansiella		
6 anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	3 118	1 050
Andra långfristiga fordringar	885	932
	4 003	1 982
7 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	11 987	9 048
Övriga fordringar	12 412	15 850
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7 351	3 106
	31 750	28 004
8 Förändring av eget kapital		
Eget kapital vid årets början	156 736	152 543
Eliminering av Nummok AB i likvidation		
Årets resultat	-10 484	4 193
Avyttrat kapital		
Destination Älvdalen AB	-94	
Eget kapital vid årets slut	146 158	156 736
9 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	22 796	23 678
Övriga kortfristiga skulder	10 698	8 938
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	48 513	49 602
	82 007	82 218

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed, i överensstämmelse med kommunal redovisningslag, förutom att en dokumentation av redovisningssystemet enligt 2 kap 8§ ännu inte finns färdig. Tillsammans med Mora, Orsa och Rättviks kommuner pågår dock arbetet med att upprätta sådan dokumentation.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld inklusive personalomkostnader är bokförd som kortfristig skuld.

Pensionsförpliktelser

Pensionsskulden har beräknats av KPA. Beräkningen har gjorts enligt SKL:s och RKR:s rekommendation, den s k Rips 07.

Avtalspensioner som intjänats före 1998 har redovisats som ansvarsförbindelse. Årets intjänade pensioner har kommunen lagt över till den anställde att placera i s k individuellt val, med 3,5 % alternativt 4,5 % på lönekostnaden utifrån facklig tillhörighet. Beloppet har kostnadsbokförts och redovisats i balansräkningen som en kortfristig skuld.

Övriga pensionsförmåner som intjänats fr o m 1998 har kostnadsbokförts och redovisats i balansräkningen som en avsättning.

Löneskatt på pensionskostnader

Särskild löneskatt på pensionskostnaderna har periodiserats i enlighet med rekommendation nr 5 från Rådet för kommunal redovisning.

Anläggningstillgångar

Enligt kommunens redovisningsregler skall anskaffningar av tillgångar med en livslängd på minst 3 år och ett värde av minst ett halvt prisbasbelopp (2008 = 41 000:-/2 = 20 500) redovisas som investeringar och aktiveras som anläggningstillgång. Dessa värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och investeringsbidrag.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning. Internräntan beräknas på tillgångarnas bokförda värden. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt, d v s med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Utgångspunkt vid bedömning av avskrivningstiderna är SKL:s rekommendationer. Dock skall varje större objekt bedömas individuellt. Fr o m 2004 har metoden för beräkning av kapitalkostnaderna ändrats från "real annuitetsmetod" till "nominell metod".

Leasing

Fr o m 2003 skall, enligt rekommendation nr 13 2002 från Rådet för kommunal redovisning, finansiella leasingavtal redovisas på samma sätt som en lånefinansierad investering. Älvdalens kommun har i december 2002 tecknat ett sådant avtal avseende sjukhemmet och dess ombyggnation och har sedan tidigare (1997) ett sådant avtal avseende gymnasiet. Avtal tecknade före 1/1 2003 får dock klassificeras som operationella. De betraktas därmed som vanliga hyresavtal.

Leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor avseende 2007 har periodiserats direkt vid ankomstregistrering.

Osäkra fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Fakturafordringar äldre än 1 år har redovisats som osäkra fordringar.

Särredovisning av vatten- och avlopp

Enligt lag om allmänna vattentjänster skall va-verksamheten fr o m verksamhetsåret 2007 särredovisas från annan verksamhet. Det finns ännu inga rekommendationer för hur redovisningen ska gå till för att uppfylla god redovisningssed. Praxisutvecklingen de närmaste åren får vägleda hur det ska gå till. I årets redovisning sker särredovisningen genom separat resultaträkning kompletterad med vissa balansposter. Resultatet är belastat med gemensamma OH-kostnader.

Anslutningsavgifterna har periodiserats till den del som syftar till att bidra till finansieringen av nya anläggningstillgångar, i samma takt som värdeminskningen av dessa tillgångar bokförs.

Redovisningsprinciper kommunkoncernen

Sammanställd redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det bokförda värdet på aktier (förvärvat eget kapital) som finns i kommunens räkenskaper har eliminerats mot eget kapital. Med proportionell konsolidering menas att i det fall ett dotterföretag ej ägs till hundra procent har endast ägda andelar av räkenskaperna tagits med.

Eliminering har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive företag samt företagen emellan. Interna kostnader och intäkter samt interna skuld- och fordringsposter har eliminerats i möjligaste mån. Samtliga obeskattade reserver har i sin helhet behandlats som eget kapital.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet respektive nominellt belopp.

Avskrivningarna i dotterföretagen är hanterade enligt rådande praxis.

Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedd att stadigvarande innehas.

Anläggningskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avskrivning

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.

Avsättningar

Ekonomisk förpliktelse som till storlek eller förfallotid inte är helt bestämd.

Driftbudgeten

Budget omfattande kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

Eget kapital

Kommunens totala kapital består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter (intäktsräntor) och finansiella kostnader (kostnadsräntor).

Interna kostnader/intäkter

Innebär redovisning av köp och försäljning mellan verksamheter inom kommunen.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjats inom en viss verksamhet.

Investeringsbudgeten

Budgeten omfattar utgifter och inkomster för årets investeringar.

Kapitalkostnader

Benämning för internränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten. Löptid understigande ett år.

Likviditet/likvida medel

Likviditet visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns. Likvida medel är pengar på bank eller som på annat sätt är lättillgängliga.

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande 1 år.

Omsättningstillgångar

Likvida medel, förråd, kortfristiga fordringar eller lös egendom som inte är anläggningstillgång.

Pensioner

Intjänade pensioner före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse enligt kommunala redovisningslagen.

Pensionsskuld

Pensioner som intjänats fr o m 2008 redovisas som en avsättning i balansräkningen och som kostnad i resultaträkningen.

Skattekraft

Skatteunderlaget utslaget på antalet invånare.

Skatteunderlag

Summan av de beskattningsbara inkomsterna i kommunen.

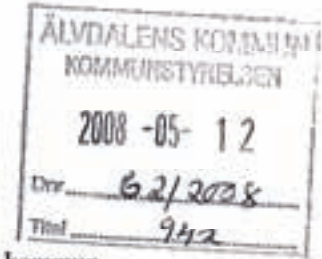
Skatteutjämning

System för utjämning av de ekonomiska förutsättningarna mellan kommunerna.

Soliditet

Andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Visar kommunens finansiella styrka.

Revisorerna i Älvdalens kommun

Till fullmäktige i Älvdalens kommun

Revisionsberättelse för år 2007

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedda förtroendevalda revisorer i Stiftelsen Elfvedahls Hyresbostäder och Stiftelsen Särna-Idre Hyresbostäder även verksamheten i dessa företag under år 2007.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Kommunen redovisar ett underskott för 2007 med 9,1 mkr vilket är 11,8 mkr sämre än upprättad budget för verksamhetsåret. Bland nämnderna redovisas ett större budgetunderskott för tekniska nämnden med 10,8 mkr.

Tekniska nämndens större budgetavvikelse avser förlust vid försäljning av fastighet 5,3 mkr, underskott fastighetsförvaltningen 4,6 mkr och underskott på den avgiftsbaserade verksamheten 1,3 mkr.

Vad gäller fastighetsförvaltningen och den avgiftsbaserade verksamheten har tekniska nämnden inte anpassat verksamheten till de ramar och förutsättningar som förelegat. Kommunrevisionen riktar därför **anmärkning** mot nämnden för avvikelsen på 5,9 mkr. Vi noterar dock att kommunstyrelsens budgetberedning under flera år inte tagit tillräcklig hänsyn till nämndens begäran om ytterligare ramar för att täcka de stora drifts- och underhållskostnadsbehov som funnits för fastigheterna.

Revisionen riktar därför **anmärkning** även mot kommunstyrelsen för att den med hänvisning till sin uppsiktsplikt inte har agerat kraftfullare för att komma till rätta med ovanstående problem i tekniska nämnden. Detta borde även ha resulterat i nya direktiv om besparingsåtgärder till de övriga nämnderna.

Enligt lagstiftning skall revisorerna bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med fullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för att uppnå god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har i budget för 2007 som ett övergripande finansiellt mål angivit ett överskott efter skatteintäkter och finansnetto på 2,7 mkr. Årets redovisade underskott på 9,1 mkr innebär att detta finansiella mål inte har uppfyllts och att det egna kapitalet inte har värdesäkrats. Ett annat finansiellt mål som ej uppfyllts är att avsätta medel 2007 för att minska de framtida pensionskostnaderna.

I budgeten för 2007 anges bl a som övergripande verksamhetsmål att öka sysselsättningen, åstadkomma en positiv befolkningsutveckling till antal och åldersstruktur och att uppnå höga frisktal i kommunen. I årsredovisningen konstateras fortsatt befolkningsminskning men att arbetslösheten har minskat. Sjukfrånvaron har i stort sett varit oförändrad sedan 2006.

Vi anser att fullmäktige har behov av att såväl precisera sina mål som att genomföra en adekvat uppföljning och återrapportering. Vi rekommenderar att kommande budget och planer utökas med mätbara och inte minst påverkbara mål.

Vi **tillstyrker** att kommunstyrelsen, övriga nämnder och förtroendevalda i dessa organ **beviljas ansvarsfrihet**.

Vi **tillstyrker** också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är i stort upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Revisionsberättelsen är upprättad av Lars Olsson, Bo Strömberg, Rune Johansson, Arne Bogghed och Frode Olsen, av fullmäktige valda revisorer i Älvdalens kommun.

Älvdalen den 7 maj 2008

Lars Olsson

Bo Strömberg

Rune Johansson

Arne Bogghed

Frode Olsen

ÄLVDALENS KOMMUN

Postadress: Box 100, 796 22 Älvdalen

Besöksadress: Permatsvägen 1

Växel: 0251-800 00

E-post: kommun@alvdalen.se
www.alvdalen.se